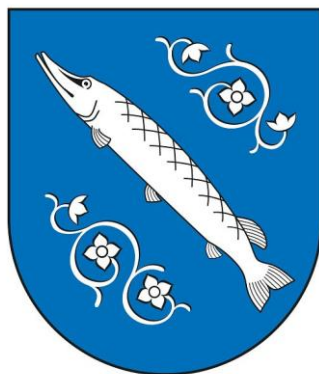

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC
KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

RUDA ŚLĄSKA
PAŹDZIERNIK 2024

ZAMAWIAJĄCY: MIASTO RYBNIK

UMOWA NR: MPU.2151.3.2024 z DNIA 26.03.2024 R.

REALIZACJA:

Przestrzeń 2K Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ul. Brygadzystów 4A/7

41-717 Ruda Śląska

Zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w Gliwicach – X Wydział Gospodarczy

KRS: 0000889474

REGON: 388429952

NIP: 6412553119

<https://przestrzen2k.pl/>

przestrzen2k@przestrzen2k.pl

ZESPÓŁ AUTORSKI:

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

doktor w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku,
geografia fizyczna, specjalista kształtowanie i ochrona środowiska
urbanista

dr Sylwia Skreczko

doktor w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku
geologia, geologia czwartorzędu, palinologia

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
1.1	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	4
1.2	PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA	5
1.3	ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
1.4	METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA	6
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
2.1	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM, LOKALIZACJA I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	6
2.2	AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCE USTALENIA PLANISTYCZNE	19
2.3	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	20
2.4	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	21
2.4.1	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	21
2.4.2	OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW SĄSIEDNICH	23
2.4.3	WYDANE DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY ORAZ DECYZJE O LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO	25
2.4.4	OPRACOWANIA LOKALNE I REGIONALNE	25
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU (OKREŚLENIE, ANALIZA, OCENA)	26
3.1	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	26
3.1.1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	26
3.1.2	WARUNKI KLIMATYCZNE I AEROSANITARNE	26
3.1.3	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	29
3.1.4	WARUNKI GEOLOGICZNE	30
3.1.5	WARUNKI HYDROGRAFICZNE	32
3.1.6	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	34
3.1.7	WARUNKI GLEBOWO-ROLNICZE	38
3.1.8	WARUNKI PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE	39
3.1.9	BIOSFERA	40
3.1.10	OCHRONA PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE	43
3.1.11	DZIEDZICTWO KULTUROWE	44
4.	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	44
5.	GŁÓWNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA OBSZARU PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU MOGĄCE SIĘ POJAWIĆ W PRZYPADKU REALIZACJI ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	44
6.	ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI	46
7.	OBSZARY PROBLEMOWE	47
8.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	47
9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	49
10.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CAŁOKSZTAŁT ŚRODOWISKA	50

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO I JEGO SKŁADOWE	52
11.1 OBSZARY NATURA 2000	52
11.2 FORMY OCHRONY PRAWNEJ	52
11.3 OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO A NIE OBJĘTE OCHRONĄ	52
11.4 KORYTARZE EKOLOGICZNE	52
11.5 LASY OCHRONNE	53
11.6 GRUNTY ROLNE I LEŚNE.....	53
11.7 ŻŁOŻA KOPALIN	53
11.8 ZASOBY WODNE	53
11.9 POWIERZCHNIA ZIEMI I GRUNTY	54
11.10 POWIETRZE	54
11.11 FLORA I FAUNA.....	55
11.12 WALORY KRAJOBRAZOWE	56
11.13 KLIMAT AKUSTYCZNY	57
11.14 EMISJA NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	58
11.15 DZIEDZICTWO KULTUROWE	58
11.16 MOŻLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI W PRZYPADKU REALIZACJI ZAMIERZEŃ WSKAZANYCH W PROJEKCIE PLANU	58
11.17 WPŁYW PLANOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW NA OBSZARY SĄSIEDNIE, W SZCZEGÓLNOŚCI NA TERENY PODLEGAJĄCE OCHRONIE AKUSTYCZNEJ	59
12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	59
12.1 OCHRONA OBSZARU NATURA 2000	59
12.2 OCHRONA SKŁADOWYCH ŚRODOWISKA	59
12.3 ZAPISY PROJEKTU PLANU MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZANIE NEGATYWNYCH WPŁYWÓW NA ŚRODOWISKO.....	60
13. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	63
14. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PLANU	64
15. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	64
16. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	67
17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	68
18. ŹRÓDŁA INFORMACJI	71

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE WIĘKSZEGO OBSZARU (OBSZARU NR 1) OBJĘTEGO PLANEM NA TLE ORTOFOTOMAPY	7
RYSUNEK 2. POŁOŻENIE MNIEJSZEGO OBSZARU (OBSZAR NR 2) OBJĘTEGO PLANEM NA TLE ORTOFOTOMAPY	8
RYSUNEK 3. POŁOŻENIE OBSZARU NR 1 OBJĘTEGO PLANEM	9
RYSUNEK 4. POŁOŻENIE OBSZARU NR 2 OBJĘTEGO PLANEM	10
RYSUNEK 5. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM NA TLE STUDIUM – OBSZAR NR 1	22
RYSUNEK 6. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM NA TLE STUDIUM – OBSZAR NR 2	23

SPIS TABEL

TABELA 1. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA W DOKUMENTACH KRAJOWYCH	65
--	----

SPIS FOTOGRAFII

FOTOGRAFIA 1. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. RUDZKIEJ, W POBLIŻU RONDA WAWOK – OBSZAR NR 1	11
FOTOGRAFIA 2. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. RUDZKIEJ – OBSZAR NR 1	11
FOTOGRAFIA 3. WIDOK NA SCHRON BOJOWY I ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. SZCZYGŁÓW – OBSZAR NR 1	12
FOTOGRAFIA 4. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W REJONIE UL. SZCZYGŁÓW – OBSZAR NR 1	13
FOTOGRAFIA 5. WIDOK NA UL. KPT. LEOPOLDA JANIEGO Z UL. HANDLOWEJ – OBSZAR NR 1	13
FOTOGRAFIA 6. WIDOK NA PARK SPORTOWY „WIŚNIOWIEC” – OBSZAR NR 1	14
FOTOGRAFIA 7. WIDOK NA PUMPTRUCK W PARKU SPORTOWYM „WIŚNIOWIEC” – OBSZAR NR 1	14
FOTOGRAFIA 8. ROŚLINNOŚĆ PRZY UL. KPT. LEOPOLDA JANIEGO – OBSZAR NR 1	15
FOTOGRAFIA 9. ROŚLINNOŚĆ PRZY UL. SZCZYGŁÓW – OBSZAR NR 1	15
FOTOGRAFIA 10. GATUNEK INWAZYJNY NA TERENIE PARKU – RDESTOWIEC – OBSZAR NR 1	16
FOTOGRAFIA 11. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. WILLOWEJ – OBSZAR NR 2	16
FOTOGRAFIA 12. WIDOK NA UL. LESZCZYŃSKĄ – OBSZAR NR 2	17
FOTOGRAFIA 13. RONDO POD ZEGAREM – WIDOK Z UL. WILLOWEJ – OBSZAR NR 2	17
FOTOGRAFIA 14. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. LESZCZYŃSKIEJ ORAZ NA LINIĘ KOLEJOWĄ – OBSZAR NR 2	18
FOTOGRAFIA 15. ZADRZEWIENIE PRZY UL. T. BIELI – OBSZAR NR 2	18

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH

RYSUNEK 1. MAPA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – OBSZAR NR 1, 1:2 000
RYSUNEK 2. MAPA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – OBSZAR NR 2, 1:2 000

WSZYSTKIE RYSUNKI, ZDJĘCIA I ZAŁĄCZNIKI MAPOWE, GDZIE NIE WSKAZANO INNEGO ŹRÓDŁA, ZOSTAŁY OPRACOWANE
I WYKONANE PRZEZ ZESPÓŁ PRZESTRZEŃ 2K SP. Z O. O.

WSZYSTKIE RYSUNKI ZOSTAŁY WYKONANE NA BAZIE DANYCH OGÓLNODOSTĘPNYCH TYPU OPEN SOURCE.

1. WPROWADZENIE

1.1 PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi rozwiązań przyjętych w projekcie *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonach ulic Kpt. Leopolda Janiego i Willowej (MPZP 54-50)*, procedowanego na podstawie uchwały nr 731/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54). Podstawą formalną dla sporządzenia opracowania jest umowa nr MPU.2151.3.2024 z dnia 26.03.2024 r. zawarta pomiędzy Miastem Rybnik, a Przestrzeń 2K Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Brygadzystów 4A/7.

Opracowanie uwzględnia regulacje wynikające z następujących ustaw wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do nich:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54);
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 82);
6. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 633 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.);
9. Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
10. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1121);
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.);
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1724);
13. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138);
14. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110);

15. Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1679);
 16. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1169);
 17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
 18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
 19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.);
 20. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 26);
 21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 z późn. zm.);
 22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
 23. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).
- Ustawy i rozporządzenia przytoczone powyżej oraz podejmowane na ich podstawie uchwały stanowią wytyczne w zakresie określania typów obszarów i obiektów, wprowadzenia ochrony organizmów żywych i przyrody, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa ludności. Stanowią one również podstawę do konstrukcji aktów planowania przestrzennego.

1.2 PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko określa wpływ realizacji projektu aktu planowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze i środowisko geograficzne. Celem prognozy jest określenie aktualnego stanu środowiska oraz identyfikacja zagrożeń, płaszczyzn problematycznych i potencjalnych konfliktów przyrodniczo-społeczno-ekonomicznych, wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonach ulic Kpt. Leopolda Janiego i Willowej (MPZP 54-50)*. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar wskazany w uchwale intencyjnej - dwa obszary o łącznej powierzchni około 53 ha.

1.3 ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), a także w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 5 czerwca 2018 r. (znak pisma WOOŚ.411.95.2018.PB) oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku z dnia 24 maja 2018 r. (znak pisma ONS-ZNS.522.15.2018). Prognoza oddziaływania na środowisko dostosowana jest do zakresu i stopnia szczegółowości planu. Do opracowania załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.4 METODY SPORZĄDZANIA OPRACOWANIA

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko obejmuje rozpoznanie stanu oraz zasobów biotycznych i abiotycznych środowiska przyrodniczego i środowiska geograficznego na podstawie dostępnych materiałów, w szczególności opracowania ekofizjograficznego. Analizę i ocenę środowiska naturalnego przeprowadzono na podstawie dostępnych materiałów i opracowań, w szczególności opracowań ekofizjograficznych, jak również archiwalnych opracowań studialnych, materiałów kartograficznych oraz danych uzyskanych w trakcie inwentaryzacji terenowej (zrealizowanej w dniach 10-12.04.2024 r. oraz 6.07.2024 r.). Szczegółowe zestawienie danych i opracowań wskazano w rozdziale 18. – Źródła informacji.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metody opisowe (opis aktualnego stanu, poszczególnych elementów, procesów i zjawisk), metody porównawcze (porównanie poszczególnych przypadków), metody analityczne (analizy wyodrębniające i określające cechy, właściwości, składniki obiektu lub zjawiska) i metody waloryzacyjne (określenie wartości, w tym przyrodniczej, obszaru). W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi, natomiast w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko stosowano m.in. prognozowanie przez analogię, gdzie prognozowanie zmian obszarów, przemian środowiska i skutków realizacji aktu planowania przestrzennego opiera się na racjonalnym porównaniu podobnych jednostek przestrzennych (o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach). Zaznacza się, iż w aktualnie brak jest formalnie obowiązującego i znormalizowanego nazewnictwa, które powinno być zestandaryzowane dla tego typu opracowań.

Wykorzystanie ww. materiałów i metod pozwoliło na scharakteryzowanie całokształtu środowiska przyrodniczego i środowiska geograficznego ze wszystkimi elementami składowymi oraz na sformułowanie wskazań dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska przed negatywnymi skutkami zmiany przeznaczenia terenu. W prognozie oceniono potencjalny wpływ ustaleń aktu planowania przestrzennego na jakość środowiska przyrodniczego, a także poddano ocenie wielkość i charakter tego wpływu. Prognozę dopełniają wnioski i zalecenia.

Opracowanie uzupełnia załącznik graficzny prezentujący ustalenia aktu planowania przestrzennego ocenione według klucza jako pozytywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, neutralne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi bądź negatywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi. Dodatkowo wskazano ustalenia planu, które zabezpieczają (utrzymują lub wprowadzają) tereny biologicznie czynne bądź obiekty wartościowe z przyrodniczego punktu widzenia.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM, LOKALIZACJA I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE

Opracowaniem została objęta część miasta Rybnika – miasta na prawach powiatu. Rybnik zlokalizowany jest w województwie śląskim. Miasto stanowi siedzibę władz powiatu rybnickiego oraz największe miasto aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej i Rybnickiego Okręgu Węglowego.

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana jest dla dwóch obszarów: większego o powierzchni ok. 31,0 ha – zlokalizowanego w środkowej części miasta, w dzielnicy Rybnik-Północ (obszar nr 1) oraz mniejszego o powierzchni ok. 21,9 ha – zlokalizowanego w północno-wschodniej części miasta, w dzielnicy Kamień (obszar nr 2).

Obecny stan zagospodarowania przedmiotowych terenów:

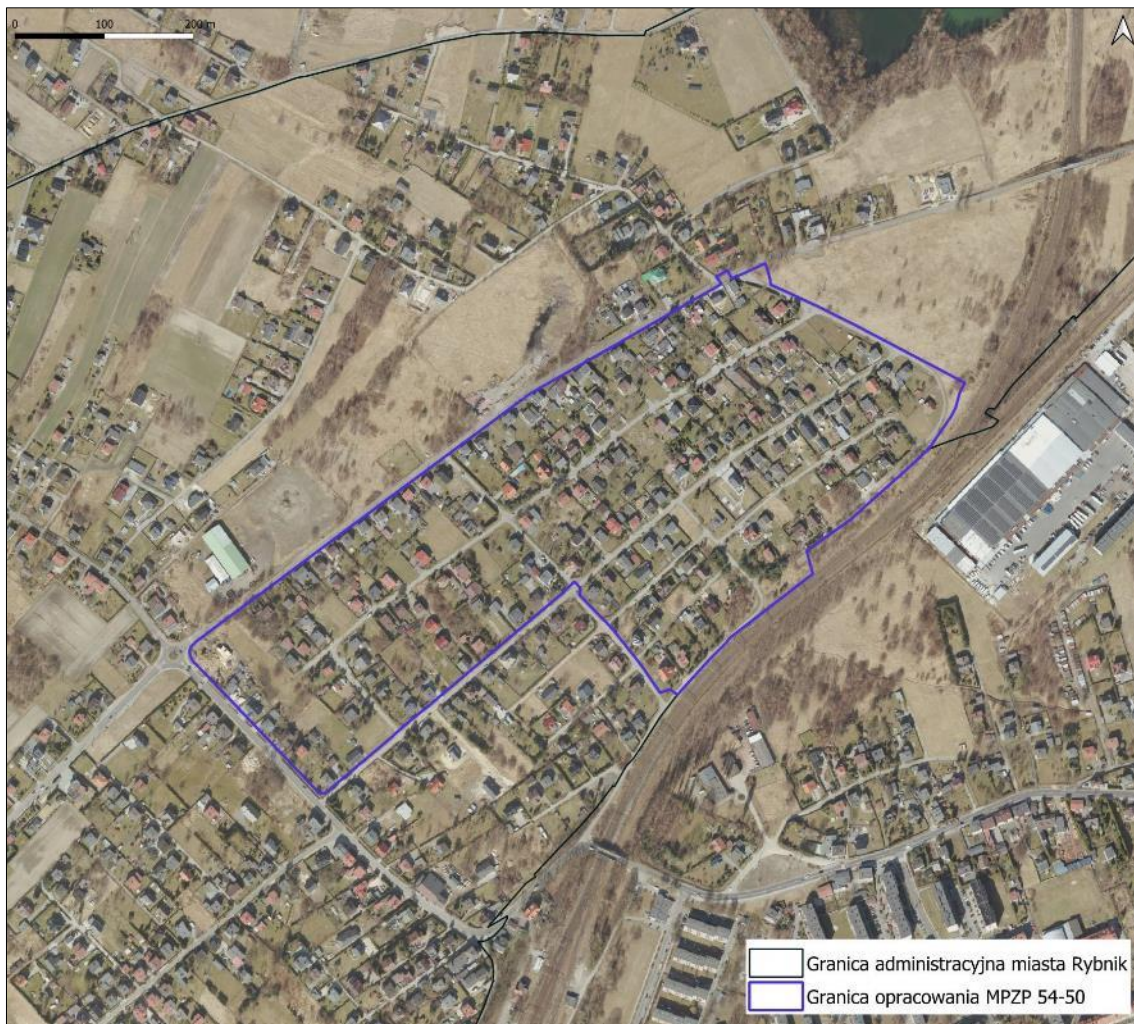
- w granicach obszaru nr 1 (większego) identyfikuje się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny usług. Ponadto w części wschodniej obszaru funkcjonuje teren sportowo-rekreacyjny – park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”. Układ drogowy w granicach obszaru tworzą ulice: Gliwicka, Kapitana Leopolda Janiego, Rudzka, Szczygłów, Sikorek i Jaskółcza,
- w granicach obszaru nr 2 (mniejszego) dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zdecydowana większość obszaru jest zagospodarowana. Układ drogowy w granicach obszaru tworzą ulice Poremby, Maksymiliana Dudka, Pawła Hanaka, Leszczyńska.

Poniżej zamieszczono ortofotomapy z oznaczeniem granic terenów.

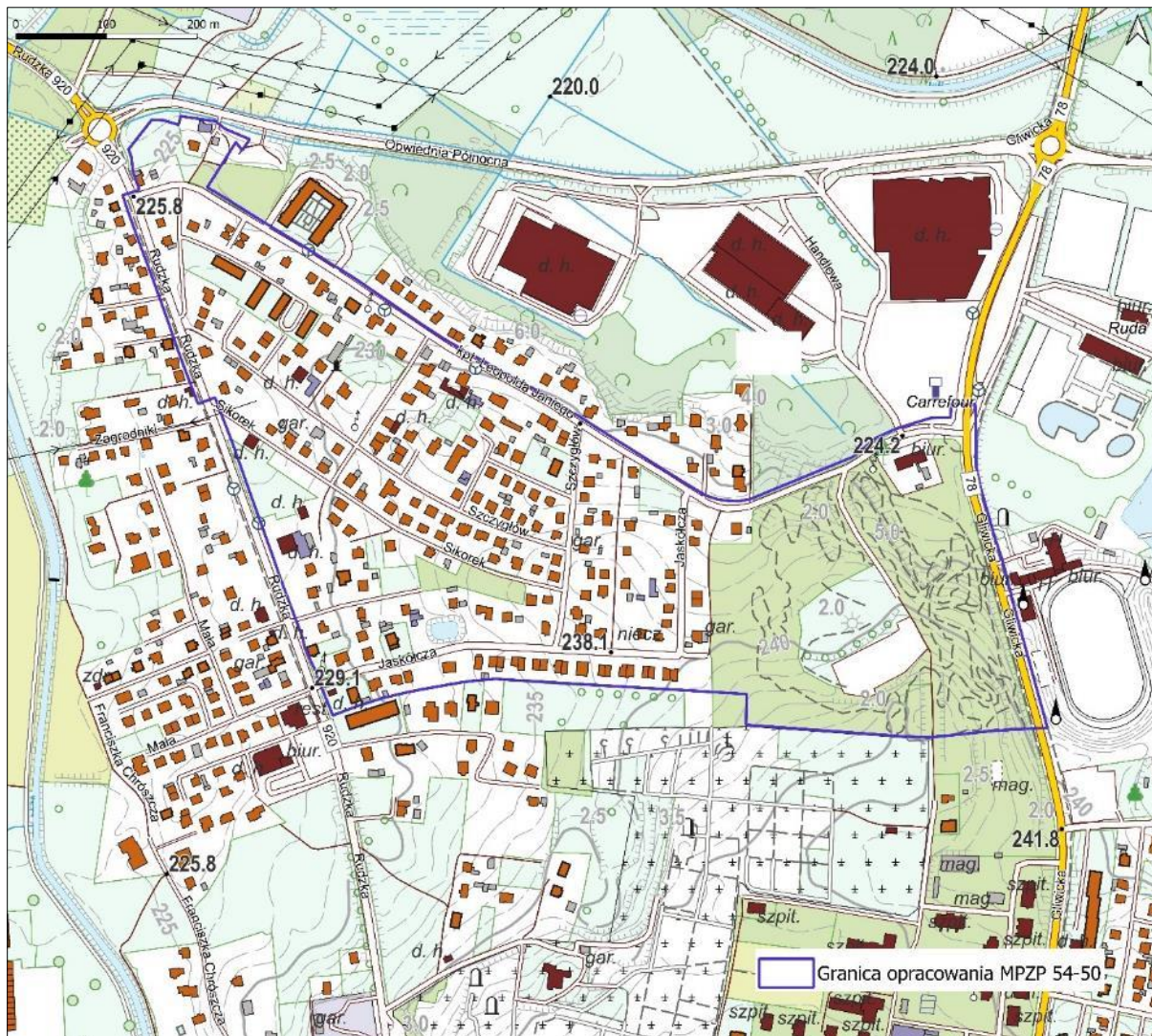
RYSUNEK 1. POŁOŻENIE WIĘKSZEGO OBSZARU (OBSZARU NR 1) OBJĘTEGO PLANEM NA TLE ORTOFOTOMAPY

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE Z WYKORZYSTANIEM [HTTPS://MAPY.GEOPORTAL.GOV.PL/](https://mapy.geoportal.gov.pl/)

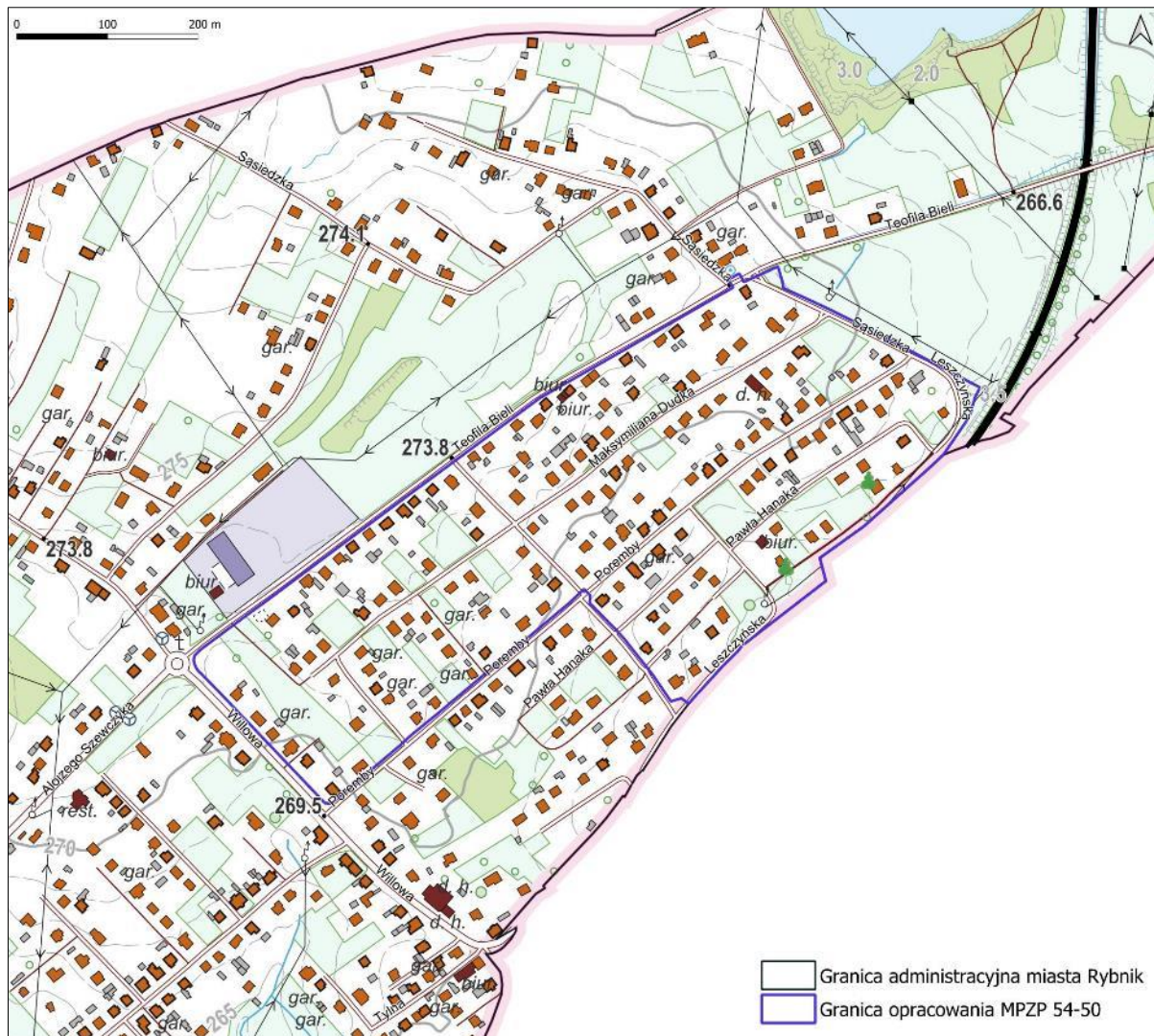

RYSUNEK 2. POŁOŻENIE MNIEJSZEGO OBSZARU (OBSZAR NR 2) OBJĘTEGO PLANEM NA TLE ORTOFOTOMAPY
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE Z WYKORZYSTANIEM [HTTPS://MAPY.GEOPORTAL.GOV.PL/](https://mapy.geoportal.gov.pl/)

Poniżej przedstawiono aktualne zagospodarowanie obszaru na podstawie danych BDOT oraz fotografie obrazujące zagospodarowanie obszaru opracowania.

RYСУNEK 3. POŁOŻENIE OBSZARU NR 1 OBJĘTEGO PLANEM
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE Z WYKORZYSTANIEM BDOT

RYSUNEK 4. POŁOŻENIE OBSZARU NR 2 OBJĘTEGO PLANEM
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE Z WYKORZYSTANIEM BDOT

FOTOGRAFIA 1. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. RUDZKIEJ, W POBLIŻU RONDA WAWOK – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 2. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. RUDZKIEJ – OBSZAR NR 1

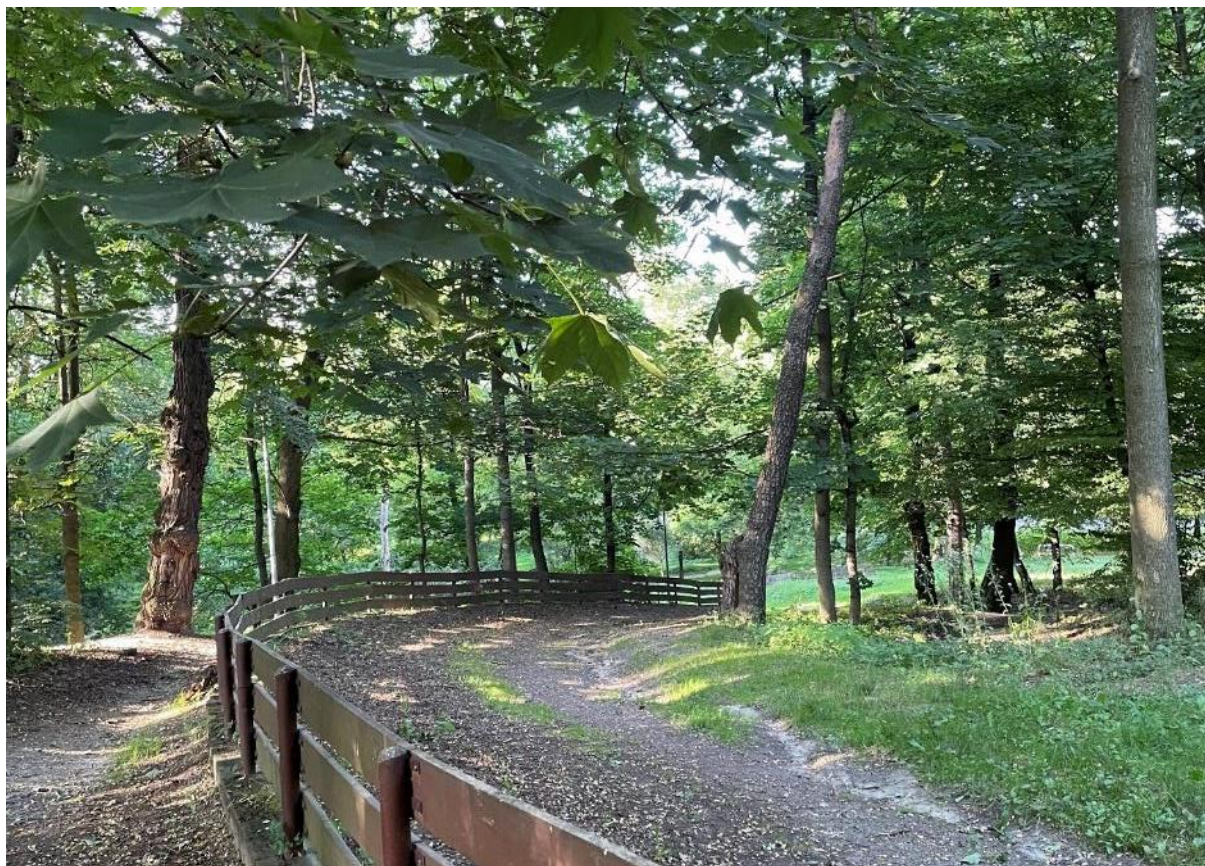
FOTOGRAFIA 3. WIDOK NA SCHRON BOJOWY I ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. SZCZYGLÓW – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 4. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W REJONIE UL. SZCZYGŁÓW – OBSZAR NR 1

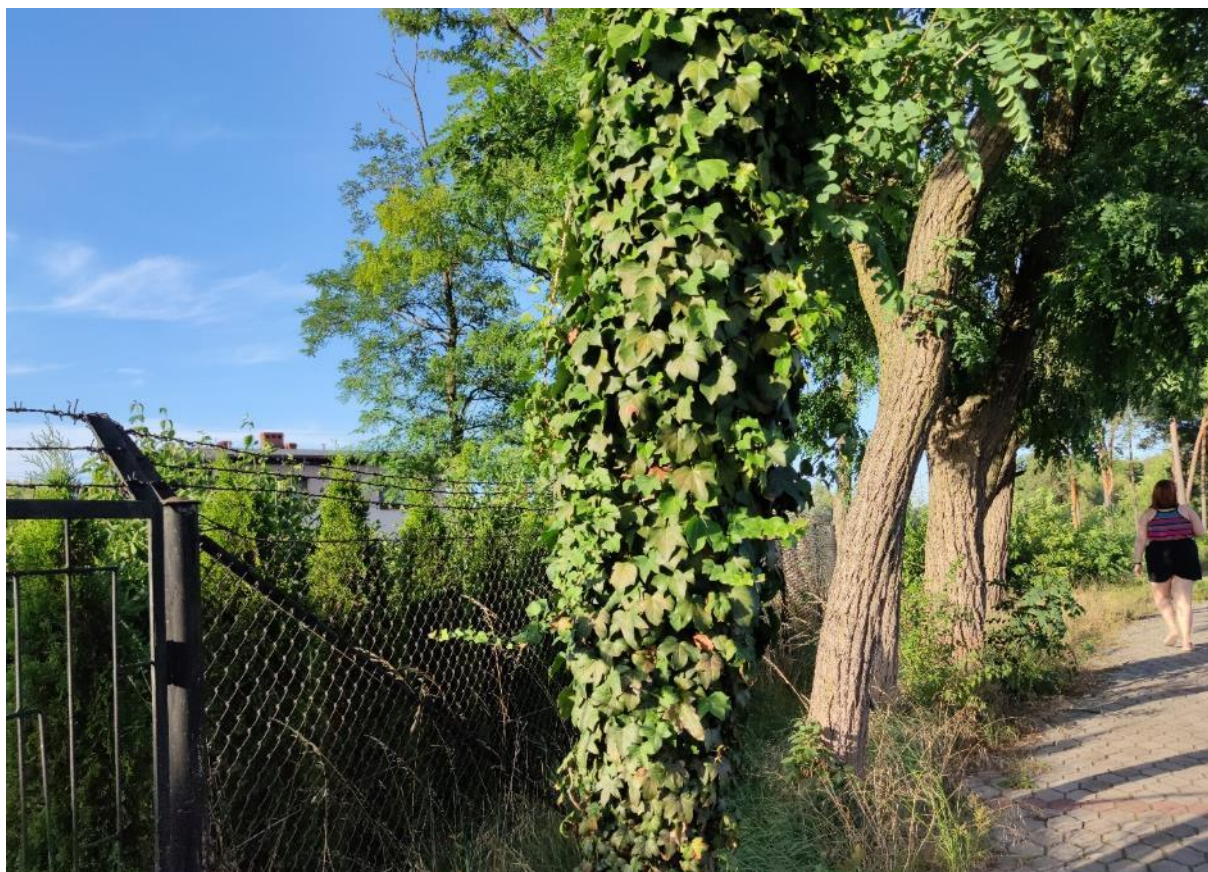
FOTOGRAFIA 5. WIDOK NA UL. KPT. LEOPOLDA JANIEGO Z UL. HANDLOWEJ – OBSZAR NR 1

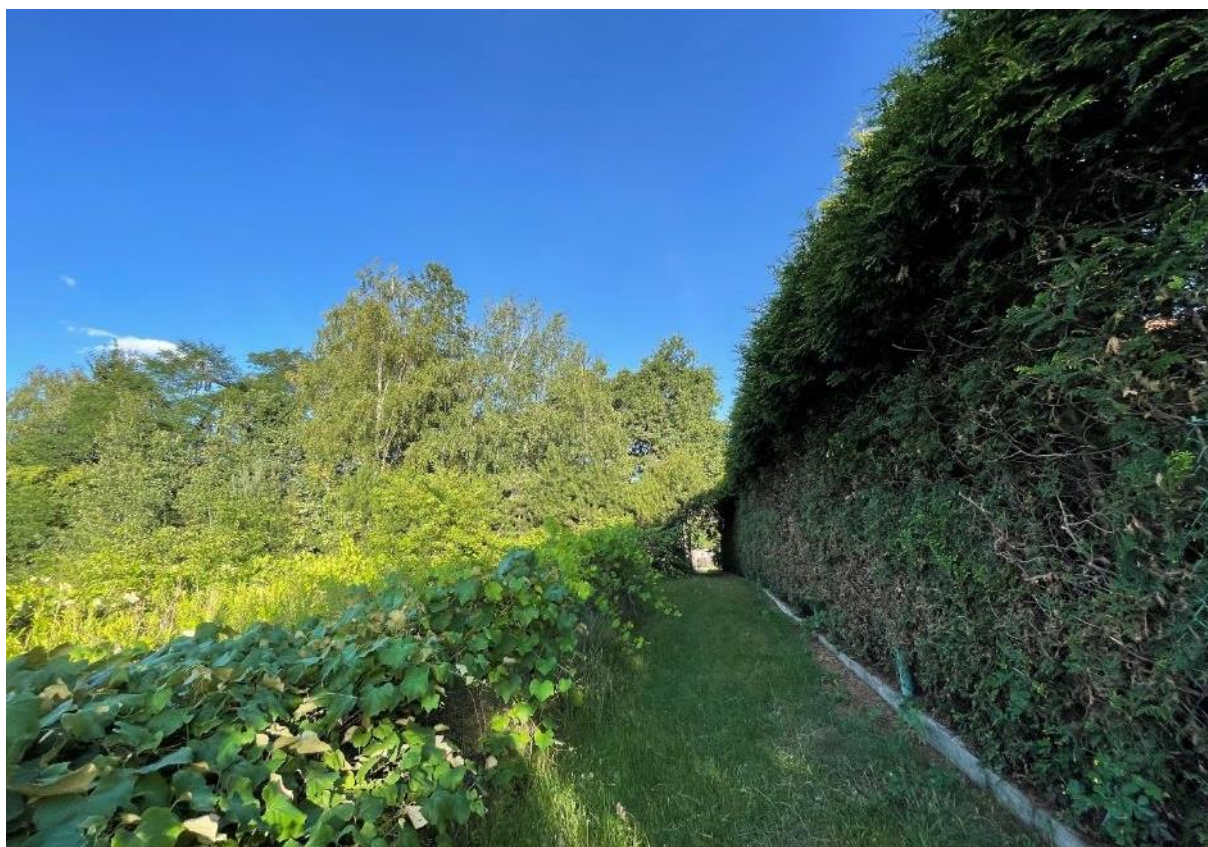
FOTOGRAFIA 6. WIDOK NA PARK SPORTOWY „WIŚNIOWIEC” – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 7. WIDOK NA PUMPTRUCK W PARKU SPORTOWYM „WIŚNIOWIEC” - OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 8. ROŚLINNOŚĆ PRZY UL. KPT. LEOPOLDA JANIEGO – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 9. ROŚLINNOŚĆ PRZY UL. SZCZYGŁÓW – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 10. GATUNEK INWAZYJNY NA TERENIE PARKU – RDESTOWIEC – OBSZAR NR 1

FOTOGRAFIA 11. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. WILLOWEJ – OBSZAR NR 2

FOTOGRAFIA 12. WIDOK NA UL. LESZCZYŃSKĄ – OBSZAR NR 2

FOTOGRAFIA 13. RONDO POD ZEGAREM – WIDOK Z UL. WILLOWEJ – OBSZAR NR 2

FOTOGRAFIA 14. WIDOK NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ PRZY UL. LESZCZYŃSKIEJ ORAZ NA LINIĘ KOLEJOWĄ – OBSZAR NR 2

FOTOGRAFIA 15. ZADRZEWIENIE PRZY UL. T. BIELI – OBSZAR NR 2

2.2 AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCE USTALENIA PLANISTYCZNE

W granicach analizowanego obszaru obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1) obszar nr 1 (większy):

- UCHWAŁA NR 545/XXXV/2005 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika,
- UCHWAŁA NR 729/LI/2010 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Rybnika dla określonych terenów,
- UCHWAŁA NR 78/VII/2011 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów,
- UCHWAŁA NR 304/XXII/2012 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszary oznaczone symbolem MPZP 1,
- UCHWAŁA NR 155/XI/2015 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar oznaczony symbolem MPZP 2.

W granicach obszaru opracowania identyfikuje się w ww. obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego następujące przeznaczenia terenów: MN, MW, U, UC, UP, KDG, KDL, KDD, KDX, KS, ZC, ZI, ZL, ZP.

2) obszar nr 2 (mniejszy):

- UCHWAŁA NR 780/LI/2014 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika-obszar oznaczony symbolem MPZP 9.

W granicach obszaru opracowania identyfikuje się w ww. obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego następujące przeznaczenia terenów: MN, KDD, KDX, ZP, ZI.

Uwaga ogólna: Niezależnie od stopnia pokrycia przedmiotowego terenu obowiązującymi planami miejscowymi należy każdorazowo mieć na uwadze fakt funkcjonowania aktu prawa miejscowego i jego skutki prawne. W obowiązujących obecnie miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego często są już wprowadzone przeznaczenia terenów odmienne od aktualnego stanu użytkowania (np. wprowadzenie terenów zabudowy na terenach biologicznie czynnych). W tym przypadku zasadne jest podtrzymanie obowiązujących ustaleń planistycznych (lub równoważnych) ze względu na możliwość wystąpienia roszczeń związanych z obniżeniem wartości nieruchomości i uniemożliwieniem korzystania z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem.

2.3 CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

Projekt planu wprowadza następujące przeznaczenia:

- a) **1/1MN – 1/19MN, 2/1MN – 2/12MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **1/1MW, 1/2MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- c) **1/1MN-U – 1/4MN-U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,
- d) **1/1MW-U** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej,
- e) **1/1U, 1/2U** – tereny zabudowy usługowej,
- f) **1/1US, 1/2US** – tereny sportu i rekreacji,
- g) **1/1ZP, 1/2ZP, 2/1ZP** – tereny zieleni urządzonej,
- h) **2/1ZNU** – teren zieleni nieurządzonej,
- i) **1/1KP** – teren parkingu,
- j) **1/1KDG** – teren drogi publicznej klasy drogi głównej,
- k) **1/1KDZ** – teren drogi publicznej klasy drogi zbiorczej,
- l) **1/1KDL, 2/1KDL** – tereny dróg publicznych klasy drogi lokalnej,
- m) **1/1KDD – 1/13KDD, 2/1KDD – 2/10KDD** – tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej,
- n) **1/1KDW – 1/7KDW, 2/1KDW – 2/3KDW** – tereny dróg wewnętrznych,
- o) **1/1E – 1/4E** – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka.

Wyznacza się na rysunku planu (załącznik nr 1) obiekty chronione ustaleniami planu – obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków.

Określa się na rysunkach planu granice terenów i obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów:

- 1) granicę udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Paruszowiec”;
- 2) granicę udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Dębieńsko”;
- 3) granicę udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Dębieńsko 1”;
- 4) granicę pasa izolującego teren cmentarza – 50 m;
- 5) granicę pasa izolującego teren cmentarza – 150 m;
- 6) pomnik przyrody;
- 7) granicę administracyjną miasta Rybnika.

Obszar nr 1 objęty planem znajduje się w całości w granicach:

- a) udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Jejkowice”;
- b) udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik;
- c) projektowanego obszaru ochronnego udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik.

Obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Zapisy projektu planu istotne ze względu na ochronę środowiska i przyrody przedstawiono w rozdziale 12.3 *Zapisy projektu planu mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych wpływów na środowisko.*

Zauważalnymi różnicami pomiędzy projektem planu a planem obowiązującym są przede wszystkim:

- 1) W obszarze nr 1 (większym):
 - wydzielenie terenów MN-U z terenów MN i U (w planie obowiązującym),
 - wydzielenie terenów MW z terenów MN (w planie obowiązującym),

- wprowadzenie terenów US w miejsce terenów ZL (w planie obowiązującym),
- korekty układu drogowego,
- korekty granic poszczególnych terenów przeznaczeń;

2) W obszarze nr 2 (mniejszym):

- wprowadzenie terenów MN w miejsce terenów ZP (w planie obowiązującym),
- wprowadzenie terenu ZNU w miejsce terenu ZI (w planie obowiązującym),
- korekty układu drogowego,
- korekty granic poszczególnych terenów przeznaczeń.

Projekt planu ma zasadniczo charakter zachowawczy i utrwalający obecny sposób wykorzystania terenu, przy wprowadzeniu stosunkowo niewielkich zmian. Projekt planu ma zatem charakter noweli dostosowującej dotychczasowe przeznaczenie terenu do obecnych zasad techniki prawodawczej.

2.4 POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.4.1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z obowiązującą doktryną planistyczną, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego¹, które stanowi akt planowania przestrzennego o charakterze kierunkowym, tj. kształtującym politykę przestrzenną gminy. Obecnie obowiązuje uchwała nr 1141/LXVI/2023 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika. Ww. uchwała uchwała zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika, przyjętego uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 roku, ze zmianą przyjętą uchwałą Nr 730/XLIV/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 października 2021 roku.

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wskazuje się w granicach opracowania następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1) W obszarze nr 1 (większym):

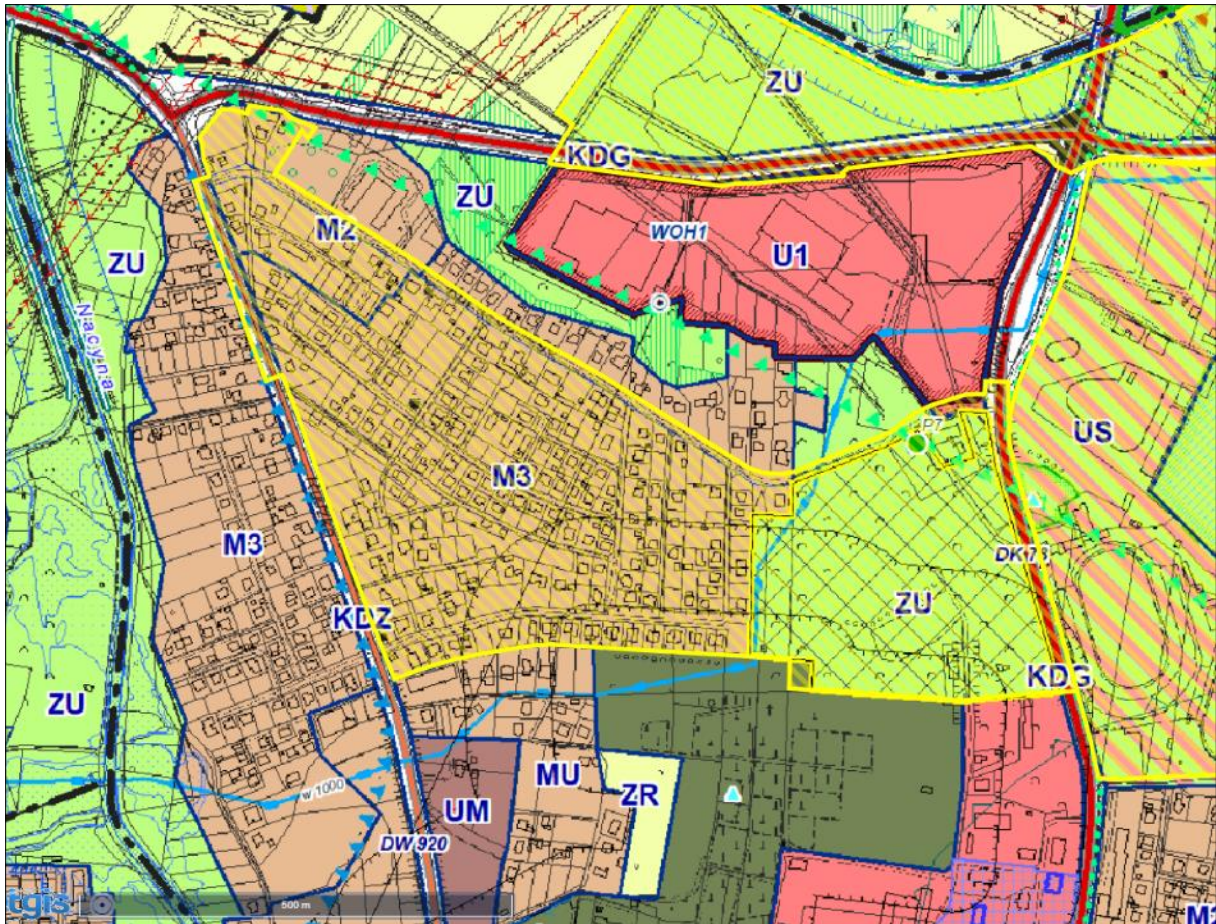
- M2 – obszary zabudowy mieszkaniowej mieszanej, wielorodzinnej i jednorodzinnej,
- M3 – obszary zabudowy mieszkaniowej, z dominacją jednorodzinnej,
- U1 – obszary usługowe,
- ZU – obszary zieleni urządzonej,
- ZC – obszary cmentarzy,
- KDG – drogi główne,
- KDZ – drogi zbiorcze;

2) W obszarze nr 2 (mniejszym):

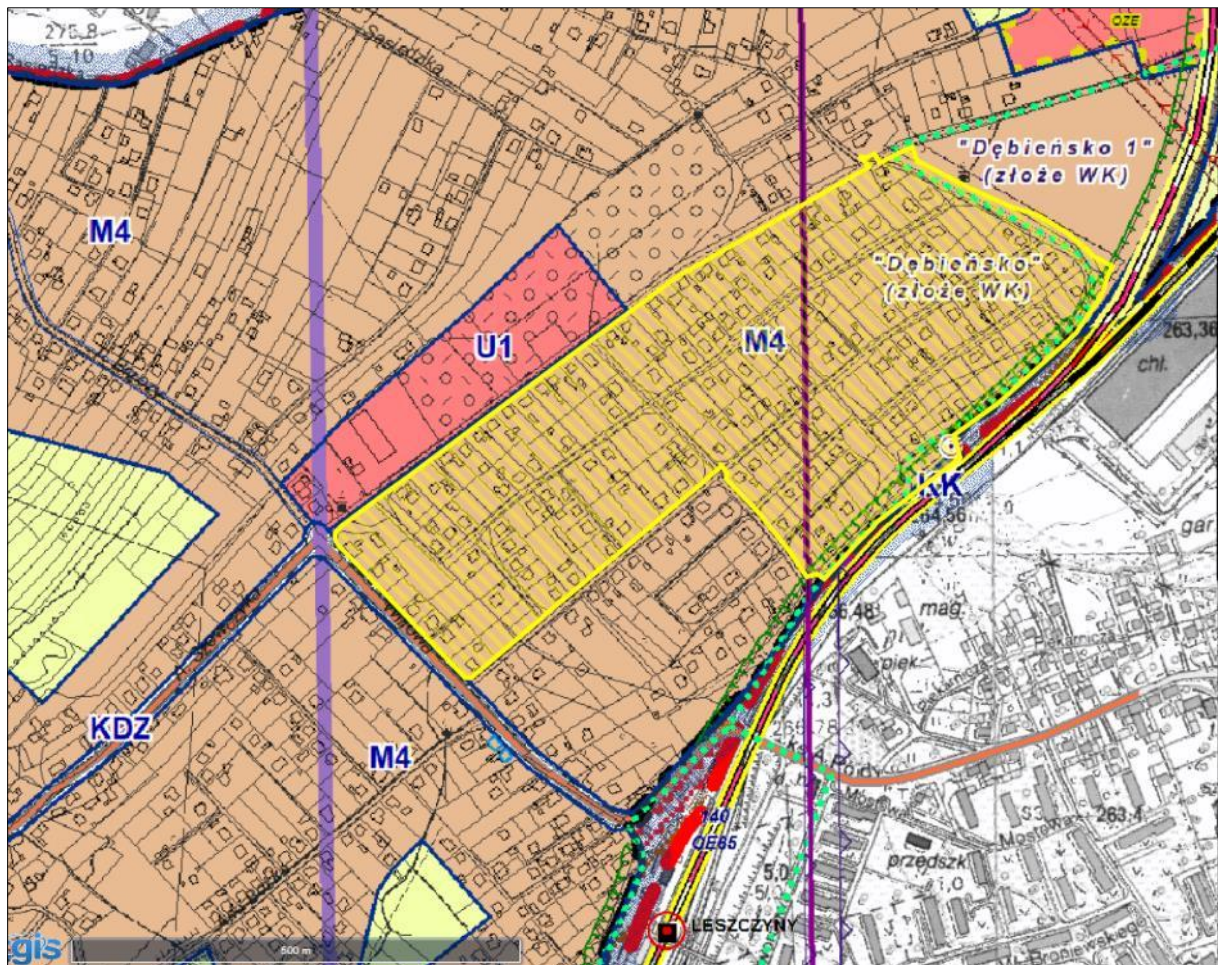
- M4 – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Poniżej zamieszczono wyrysy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z oznaczeniem obszaru opracowania.

¹ W opracowaniu stosuje się zamiennie następujące określenia: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, studium.

RYSUNEK 5. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM NA TLE STUDIUM – OBSZAR NR 1
ŹRÓDŁO: [HTTPS://WWW.RSIP.RYBNIK.EU/](https://www.rsip.rybnik.eu/)

RYСУNEK 6. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM NA TLE STUDIUM – OBSZAR NR 2

ŹRÓDŁO: [HTTPS://WWW.RSIP.RYBNIK.EU/](https://www.rsip.rybnik.eu/)

2.4.2 OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENÓW SĄSIEDNICH

Obszar objęty opracowaniem sąsiaduje z następującymi obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego:

- 1) W obszarze nr 1 (większym):
 - UCHWAŁA NR 545/XXXV/2005 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika,
 - UCHWAŁA NR 729/LI/2010 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Rybnika dla określonych terenów,
 - UCHWAŁA NR 78/VII/2011 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów,
 - UCHWAŁA NR 304/XXII/2012 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszary oznaczone symbolem MPZP 1,

- UCHWAŁA NR 155/XI/2015 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar oznaczony symbolem MPZP 2,
- UCHWAŁA NR 183/XIV/2019 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 26 września 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar w rejonie ulicy Rudzkiej (MPZP 54-6),
- UCHWAŁA NR 832/XLIX/2022 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej sześć obszarów w rejonie ulic Rudzkiej, Bronisława Czecha, Bratków, Majątkowej, Lipowej (MPZP 54-28),
- UCHWAŁA NR 939/LIII/2022 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonie ulic Gliwickiej i Brzezińskiej (MPZP 37-5) - Rozstrzygnięcie nadzorcze nr IFIII.4131.1.55.2022 Wojewody Śląskiego z dnia 5 sierpnia 2022 r. stwierdzające nieważność części uchwały Nr 939/LIII/2022 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonie ulic Gliwickiej i Brzezińskiej (MPZP 37-5).

W wyżej wymienionych planach przeznaczeniami stycznymi do granic opracowania lub położonymi w najbliższym otoczeniu granic analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są: MN, MNZ, MW, MU, U, UC, US/UC, ZP, ZL, ZM, ZC, KDG, KDZ, KDL, KDD.

2) W obszarze nr 2 (mniejszym):

- UCHWAŁA NR 57/V/2019 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic Frontowej, Gabrieli Zapolskiej, Willowej, Teofila Bieli i Ziółowej (MPZP 47),
- UCHWAŁA NR 610/XXXVII/2021 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic Teofila Brzozy, Hotelowej, Książenickiej, Komisji Edukacji Narodowej i Wypoczynkowej (MPZP 54-14),
- UCHWAŁA NR 1218/LXX/2023 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar w rejonie ulicy Alojzego Szewczyka (MPZP 54-4),
- UCHWAŁA NR 780/LI/2014 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika-obszar oznaczony symbolem MPZP 9.

W wyżej wymienionych planach przeznaczeniami stycznymi do granic opracowania lub położonymi w najbliższym otoczeniu granic analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są: MN, MU, U, KDZ, KDL, KDD, KDW, KK.

- Poza granicami Rybnika - UCHWAŁA Nr IX/78/2002 RADY MIEJSKIEJ W CZERWIONCE – LESZCZYNACH Z DNIA 26 września 2002r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny. W wymienionym planie przeznaczeniami stycznymi do granic opracowania lub położonymi w najbliższym otoczeniu

granic analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są KK i KDZ.

2.4.3 WYDANE DECYZJE O WARUNKACH ZABUDOWY ORAZ DECYZJE O LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Brak informacji na temat wydanych decyzji o warunkach zabudowy (cały obszar opracowania objęty jest obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego). Brak informacji o wydanych decyzjach o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

2.4.4 OPRACOWANIA LOKALNE I REGIONALNE

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie, jak również ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z polityką rozwoju gminy przyjętą na szczeblu lokalnym, określoną w takich dokumentach jak:

1. Strategia rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji (UCHWAŁA NR 772/XLVI/2021 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji);
2. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024;
3. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028;
4. Program Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2018-2021 za lata 2020-2021;
5. Plan Adaptacji Miasta Rybnika do zmian klimatu za lata 2020-2021;
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.; Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016 r., poz. 4619);
7. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (Uchwała Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.);
8. Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego (Uchwała Nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. Sejmik Województwa Śląskiego; Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 29.06.2020 r., poz. 5070);
9. Program ochrony środowiska przed hałasem do roku 2023 (Uchwała Nr VI/12/8/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 roku Sejmiku Województwa Śląskiego - „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”).

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU (OKREŚLENIE, ANALIZA, OCENA)

3.1 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

Zamieszczony poniżej opis środowiska geograficznego opiera się na treści opracowań:

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika, 2014.
- Plan Adaptacji Miasta Rybnika do zmian klimatu za lata 2020-2021.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028.
- Program Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2018-2021” za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Planu Adaptacji Miasta Rybnika do Zmian Klimatu za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2018-2021 za lata 2020-2021.
- Strategia rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji (UCHWAŁA NR 772/XLVI/2021 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji).
- Strategiczna mapa hałasu dla miasta Rybnika, 2022.

3.1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną² przedmiotowy teren położony jest w granicach mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15), który jest południowo-zachodnią częścią makroregionu Wyżyna Śląska (341.1) oraz podprovincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341) i prowincji Wyżyny Polskie (34) - typ wyżyny z przewagą skał węglanowych.

3.1.2. WARUNKI KLIMATYCZNE I AEROSANITARNE

Klimat miasta Rybnika jest kształtowany przez ścierające się masy powietrza podzwrotnikowego – dochodzące z południa przez Bramę Morawską, morskiego – znad Atlantyku i kontynentalnego – z Europy Wschodniej.

² Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018: Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczno-rolniczą opracowaną przez Gumińskiego³ przedmiotowy teren zlokalizowany jest w dzielnicy XVIII przedsudeckiej. Obszar dzielnicy charakteryzuje wysoka wielkość opadów – od 550 do blisko 800 mm. Okres wegetacyjny trwa 200-220 dni. Na warunki klimatyczne na tym terenie znaczny wpływ wywiera bliskość Bramy Morawskiej.

Zgodnie z danymi Atlasu Klimatu Województwa Śląskiego, charakterystyczne elementy lokalnego klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia roczna temperatura powietrza: 8 °C,
- średnia temperatura lipca: 18°C,
- średnia temperatura stycznia: -2°C,
- najwyższa maksymalna temperatura powietrza (01.08.1994): 37,0°C,
- najniższa minimalna temperatura powietrza (08.01.1987): -24,8°C,
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 736 mm,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 65 dni w roku,
- przeważające wiatry: około 25% wiatrów z sektora południowo-zachodniego,
- czas trwania okresu wegetacyjnego: 210-220 dni.

Istotną zmianą warunków klimatycznych obserwowaną od lat 80. XX wieku i w pierwszej dekadzie XXI wieku był wzrost temperatury powietrza – wyraźniejszy w okresie zimowym i słabszy w lecie. Obserwacje te dotyczą całego kraju. Dane przedstawione w *Raporcie z wykonania Planu Adaptacji Miasta Rybnik do zmian klimatu za lata 2020–2021* wskazują na początkowy i zauważalny wzrost wartości temperatury ekstremalnej od roku 1981. W skali sezonów najszybszy wzrost średniej temperatury powietrza obserwuje się zimą i wiosną. Latem tempo ocieplenia jest znacznie mniejsze niż zimą i wiosną (ok. 0,15-0,25°C/10 lat). Natomiast jesień jest jedynym sezonem klimatologicznym, w kontekście, którego nie można mówić o trendzie wzrostowym temperatury powietrza w Polsce, zaznacza się jedynie nieznaczna tendencja rosnąca. Za wyjątkiem wzrostu średniej temperatury występuje również duża zmienność temperatury powietrza z roku na rok.

W wyniku wzrostu temperatury powietrza i związanym z tym spadkiem liczby dni mroźnych skróceniu ulegnie okres zalegania pokrywy śnieżnej. Dni mroźne będą przeplatały się z czasowym ociepleniem, co w konsekwencji może prowadzić do opadów atmosferycznych, gołoledzi oraz mgieł.

Z kolei, opady atmosferyczne nie wykazują żadnych wyraźnych tendencji ilościowych. Średnia suma opadów atmosferycznych w Polsce wynosi ok 600-700 mm i jest zależna od ukształtowania terenu.⁴ W ciągu ostatnich lat nastąpiła zmiana struktury opadów. Odnotowywany jest zdecydowany wzrost liczby dni z opadem dobowym o dużym natężeniu, które pojawiają się głównie w okresie około letnim (kwiecień – wrzesień) i którym mogą towarzyszyć burze i silny wiatr.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze.

Według danych ze stacji meteorologicznej w śródmieściu Rybnika⁵ dominują wiatry z kierunku południowo-zachodniego (25% dni w ciągu roku). Istotny udział przypada również na wiatry północno-zachodnie (18%) i południowe (17%). Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego (7%) i północnego (8%). Cisze występują przez 7% dni w roku. Najsilniejsze są wiatry

³ Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegl. Met Hydrolog., I, 1.

⁴ Raport z wykonania Planu Adaptacji Miasta Rybnik do zmian klimatu za lata 2020–2021.

⁵ Atlas klimatu województwa śląskiego. IMiGW Oddział w Katowicach. Katowice, 2000.

wiejące od zachodu (3,5 - 4,0 m/s). Duży udział wiatrów wiejących z kierunków południowych (SW-S-SE) wskazuje na duże znaczenie Bramy Morawskiej w kształtowaniu warunków wietrznych oraz aerosanitarnych na terenie miasta, w tym na transfer zanieczyszczeń z Zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego oraz z miast sąsiednich (Jastrzębie Zdrój, Wodzisław Śl., Pszów, Radlin, Rydułtowy) i przemieszczanie ich nad obszar Rybnika.⁶

TOPOKLIMAT OBSZARU

Warunki topoklimatyczne obszaru nr 1 (większego) są częściowo związane z dnem dolin rzecznych – Rudy i Nacyny. Tereny na północy i zachodzie przedmiotowego obszaru charakteryzują się wklęsłą formą geomorfologiczną. Ponadto wskazuje się także występowanie topoklimatu obszarów zabudowanych położonych powyżej doliny rzecznej z wodą gruntową zalegającą głębiej niż 2 m. Wschodnia część przedmiotowego terenu, będąca częściowo terenem zadrzewionym (park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”), wskutek osłonięcia powierzchni przez korony drzew, wykazuje stosunkowo niskie wartości promieniowania efektywnego. W konsekwencji spadek temperatury jest niższy niż na obszarach sąsiednich.

Obszar nr 2 (mniejszy) zlokalizowany przy ulicy Willowej wykazuje głównie cechy topoklimatu obszarów zabudowanych, w okresach grzewczych pojawia się dodatkowa ilość ciepła i zanieczyszczeń związanych z procesem spalania. Na tych terenach często występują mgły i przymrozki radiacyjno-adwekcyjne. Warunki topoklimatyczne tutaj w znaczący sposób utrudniają rozpraszanie zanieczyszczeń powietrza. Jednocześnie zaznacza się, iż obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

JAKOŚĆ POWIETRZA

Negatywny wpływ na jakość topoklimatu, w szczególności na stan powietrza w warstwie przyziemnej, mają:

- „niska emisja” nasilająca się w sezonie grzewczym. Źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych (głównie węgiel kamienny) dla pokrycia potrzeb grzewczych (głównie dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej niepodłączonej do systemu ciepłowniczego),
- emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z sektora transportu (gazowych i pyłowych - proces spalania paliw oraz ścierania opon, hamulców i powierzchni dróg) wynikająca z intensywnego rozwoju i eksploatacji pojazdów mechanicznych, w tym spalinowych. Największe oddziaływanie zanieczyszczeń obserwuje się w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ gwałtownie maleje wraz z odległością. Na zwiększenie poziomu emisji spalin mają wpływ zaniżone parametry techniczne ciągów układu drogowego w stosunku do pełnionych funkcji, zły stan nawierzchni jezdni oraz ograniczanie płynności ruchu pojazdów,
- ogólne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłami i gazami, które jest konsekwencją uprzemysłowienia regionu. Kierunek i prędkość wiatru decydują o napływie zanieczyszczeń z zewnątrz, natomiast cisze niekorzystnie wpływają na przewietrzanie terenu i powodują lokalny wzrost koncentracji zanieczyszczeń.

⁶ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rybnika, 2014.

W tym zakresie postuluje się każdorazowo o umożliwienie przewietrzania terenu poprzez pozostawienie niezabudowanych korytarzy przewietrzania.

Znaczącą rolę w przewietrzaniu obszarów odgrywają w odniesieniu do terenu nr 1 Park Sportowy „Wiśniowiec” i doliny cieków w bliskim otoczeniu oraz w odniesieniu do terenu nr 2 zadrzewione otoczenie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Obszar ten jest szczególnie istotny w sezonie grzewczym, ponieważ umożliwia wywiewanie zanieczyszczeń powietrza, natomiast w okresie letnim pozwala na obniżanie temperatury powietrza.

Podstawowych informacji dotyczących stanu jakości powietrza dostarcza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska m.in. za pośrednictwem Portalu jakości powietrza⁷. Stosunkowo najbliższej przedmiotowego terenu położona jest stacja pomiarowa Rybnik ulica Borki. Dane za 2023 r. dla wskazanej stacji w ujęciu całorocznym wykazują parametry charakterystyczne dla obszarów miejskich, zurbanizowanych. Wyraźnie zaznacza się sezonowość zmian poszczególnych parametrów. W sezonie jesienno-zimowym (od października do stycznia) jednostajnie wzrastają wyniki pomiarów dla pyłów zawieszonych PM₁₀.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przesyła informacje o ryzyku przekroczenia poziomu informowania lub poziomu alarmowego do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Wartości uzyskane ze stacji pomiarowych GIOŚ stanowią podstawę do oceny jakości powietrza w mieście.

3.1.3. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Rzeźba terenu jest związana z budową geologiczną obszaru, a także z zaszły i obecnymi procesami geomorfologicznymi. Ostateczną determinantą jest natomiast czynnik ludzki, który intensywnie modeluje powierzchnię terenu na cele poszczególnych faz urbanizacji, a także poprzez wpływ przemysłu wydobywczego.

Omawiany teren położony jest w obrębie Płaskowyżu Rybnickiego, w południowo-zachodniej części Wyżyny Śląskiej. Przyjmując podział na jednostki geomorfologiczne Gilewskiej, analizowany obszar położony jest w obrębie następujących jednostek geomorfologicznych: D Karpaty Zachodnie, DI Kotliny Podkarpackie Zachodnie i DI.b Kotlina Oświęcimska.

Ukształtowanie terenu miasta Rybnika związane jest z wyniesioną strukturą płaskowyżu, która odznacza się urozmaiconą rzeźbą. Rzędne powierzchni wahają się od 209 m w rejonie Zbiornika Rybnickiego do ok. 280 m w południowo-zachodniej części miasta⁸. Zasadniczo powierzchnia terenu miasta obniża się w kierunku doliny Rudy, która rozcina obszar miasta niemal w jego środkowej części. Rzeźba terenu miasta Rybnika charakteryzuje się występowaniem głęboko wciętych dolin, których głębokość uwarunkowana jest miąższością osadów lessowych, pokrywających płaskowyż. Pierwotny charakter rzeźby terenu miasta został w dużym stopniu zmieniony, między innymi na skutek niwelacji terenu i działalności górniczej.

Powierzchnia omawianych obszarów wykazuje wyraźne zróżnicowanie. Wysokości bezwzględne terenu nr 1 kształtują się w przedziale od 225,0 m n.p.m. w jego północnej części do 250,0 m n.p.m. w jego południowo-wschodniej części. Generalnie obszar wykazuje nachylenie w kierunku dolin rzecznych – rzeki Nacyny (w kierunku zachodnim) i rzeki Ruda (w kierunku północnym).

⁷ <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>

⁸ Chmura A., Wantuch A., 2009: Wody podziemne miast Polski. Rybnik, Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej, red. Zbigniew Nowicki. PIG-PIB, Warszawa.

Natomiast obszar nr 2 prezentuje mało zróżnicowane ukształtowanie terenu. Wysokości terenu kształtują się w przedziale od 269,5 m n.p.m. w południowej części obszaru 273,8 m n.p.m. w północno-zachodniej części tego terenu.

Według danych Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) PIG⁹ na przedmiotowym terenie nie występują osuwiska oraz obszary zagrożone osuwiskami.

3.1.4. WARUNKI GEOLOGICZNE

Budowa geologiczna obszaru miasta i rejonu obszaru opracowania jest dosyć dobrze rozpoznana. W budowie geologicznej obszaru miasta Rybnika wyróżnić można dwa piętra strukturalne – waryscyjskie i alpejskie. Starsze piętro waryscyjskie tworzą osady zapadliska górnośląskiego nazywanego Górnośląskim Zagłębem Węglowym. Jednostka ta jest zbudowana z utworów karbonu górnego – namuru i westfalu, tworzące serię paraliczną, górnośląską serię piaskowcową i serię mułowcową. Litologicznie są to naprzemianległe warstwy piaskowców, mułowców i iłowców z pokładami węgla.¹⁰ Utwory te wykazują silne zaburzenia z charakterystyczną tektoniką fałdowo-blokową wraz z nasunięciami. Wyróżnia się tu następujące jednostki strukturalne (od zachodu): Nieckę Jejkowicką – w jej obrębie znajduje się obszar 1, Nasunięcie Michałkowickie (przebiega niemal równoległe do wschodniej granicy obszaru 1), Nieckę Chwałowicką w rejonie której znajduje się obszar 2, a przez jego północno-wschodnią krawędź przebiega Nasunięcie Orłowskie.¹¹

Młodsze alpejskie piętro rozpoczynają niezgodnie zalegające na krabonie osady triasu i jurajskie (północna i północno-wschodnia część zapadliska górnośląskiego). W południowej części niecki górnośląskiej bezpośrednio na utworach karbonu zostały zdeponowane osady zapadliska przedkarpackiego wieku miocenijskiego.

W oparciu o dane z wierceń stwierdza się występowanie osadów górnokarbońskich, triasowych, neogeńskich (miocen), utworów czwartorzędowych oraz antropogenicznych. Utwory górnego karbonu reprezentowane są przez¹²:

- iłowce, mułowce, piaskowce i węgle kamienne (seria paraliczna),
- miąższe warstwy piaskowców i pokładów węgla z przewarstwieniami iłowców i mułowców (górnośląska seria piaskowcowa),
- mułowce, iłowce i podrzędnie piaskowce (seria mułowcowa).

Na utworach karbonu produktywnego zalegają zazwyczaj osady neogenu i lokalnie triasowe (iły z warstwami piasków, margle).¹³ Powierzchniowe warstwy tworzą głównie osady czwartorzędowe, lokalnie w zboczach dolin rzecznych stwierdzono występowanie utworów miocenijskich, w tym w południowej części przedmiotowego obszaru, lecz poza doliną rzeczną. Zgodnie ze *Szczegółową Mapą Geologiczną Polski*, *Arkuszy Rybnik* w granicach obszaru nr 1 występują w centralnej części piaski i żwiry wodnolodowcowe równiny sandrowej będące zapisem zlodowacenia odry¹⁴. Północne, zachodnie i wschodnie obrzeża przedmiotowego terenu pokrywają późnoplejstoceńskie piaski i żwiry

⁹ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>, stan na 03.07.2024 r.

¹⁰ Brodziński I., Gałka M., Wilk S., Lis J., Pasieczna A., Wołkowicz S., Strzelecki R., Krieger W., Strzezińska K., 2004: *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1 : 50 000* Arkusz RYBNIK (968), Warszawa.

¹¹ <https://geolog.pgi.gov.pl/>, dostęp: 03.07.2024 r.

¹² Sarnacka Z., 1956: *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1: 50 000* (Arkuszy Rybnik 968, M-34-62-C)

¹³ Sarnacka Z., 1956: *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1: 50 000* (Arkuszy Rybnik 968, M-34-62-C)

¹⁴ Sarnacka Z., 1956: *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1: 50 000* (Arkuszy Rybnik 968, M-34-62-C)

rzeczne terasów nadzalewowych. Ich obecność związana jest z sedymentacją fluwalną w dolinach rzecznych Rudy i Niacyń w czasie zlodowacenia wistły (region śląski leżał poza zasięgiem lądolodu).

Z kolei, warstwę przypowierzchniową obszaru nr 2 według autorów *Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski*, Arkusz Rybnik tworzą gliny zwałowe pozostawione przez lądolód zlodowacenia odry w formie wysoczyzny morenowej. Warstwę powierzchniową na terenach zabudowanych stanowią grunty nasypowe.

ZŁOŻA KOPALIN

Obecność i rodzaj występujących surowców mineralnych są bezpośrednio związane z budową geologiczną obszaru. Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego – baza internetowa Midas (stan na 03.07.2024 r.) przedmiotowe obszary usytuowane są w zasięgu występowania złóż:

- węgla kamiennego „Dębieńsko” ID 347¹⁵ - eksploatacja złoża zaniechana, data rozpoczęcia eksploatacji 1898-11-02, data zakończenia eksploatacji 2000-07-01; brak aktualnych obszarów górniczych; powierzchnia udokumentowanego złoża: 4 661.000 ha; ilość pokładów: 18, brak zasobów przemysłowych. W zasięgu złoża zlokalizowany jest częściowo obszar nr 2. węgla kamiennego „Dębieńsko 1” ID 11191¹⁶ – rozpoznane szczegółowo, zasoby bilansowe złoża: 813 288 ton, powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 4 547.000 ha; ilość pokładów: 44. W zasięgu złoża zlokalizowany jest częściowo obszar nr 2. Według danych zawartych w *Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika* NWR Karbonia S.A. dysponuje koncesją nr 8/2008 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Dębieńsko 1”, w obszarze górniczym „Dębieńsko 1”, na terenie górniczym „Dębieńsko 1” udzieloną 24.06.2008 r. przez Ministra Środowiska. Koncesja ma ważność do 24.06.2058 r. W karcie kopaliny stałej widnieje informacja o braku aktualnych obszarów górniczych¹⁷. Kopalina towarzysząca - metan pokładów węgla (MPW);
- węgla kamiennego „Jejkowice” ID 9525¹⁸ – rozpoznane wstępnie, zasoby bilansowe złoża: 309 502 ton, powierzchnia dokumentowanego złoża wynosi 4 593.700 ha, ilość pokładów - 13. W zasięgu złoża zlokalizowany jest obszar nr 1;
- węgla kamiennego „Paruszowiec” ID 359¹⁹ – rozpoznane szczegółowo, zasoby bilansowe złoża: 348 020 ton, powierzchnia udokumentowanego złoża: 2 599.240 ha, ilość pokładów: 35. Złoże węgla kamiennego „Paruszowiec” było dokumentowane kilkakrotnie, ostatnio w 1994 r. w kategorii C1+C2 (dokumentacja przyjęta w 1996 r.). Minister Środowiska udzielił 23.04.2012 r. firmie BAPRO Sp. z o.o. koncesji 8/2012/p na rozpoznawanie kopaliny na okres do 23.04.2015 r. W zasięgu złoża zlokalizowany jest częściowo obszar nr 1;

EKSPLOATACJA GÓRNICZA

Przedmiotowe obszary znajdują się poza granicami obszarów i terenów górniczych. Eksploatacja nie jest realizowana (stan na 03.07.2024 r.).

¹⁵ Karta informacyjna kopaliny stałej, złoże węgla kamiennego „Dębieńsko”.

¹⁶ Karta informacyjna kopaliny stałej, złoże węgla kamiennego „Dębieńsko 1”.

¹⁷ Karta informacyjna kopaliny stałej, złoże węgla kamiennego „Dębieńsko 1”.

¹⁸ Karta informacyjna kopaliny stałej, złoże węgla kamiennego „Jejkowice”.

¹⁹ Karta informacyjna kopaliny stałej, złoże węgla kamiennego „Paruszowiec”.

WARUNKI GÓRNICZE

Aktualnie przedmiotowy obszar znajduje się poza granicami obszarów i terenów górniczych. Eksploatacja w jego granicach nie jest aktualnie realizowana. W związku z tym nie przewiduje się w podłożu wpływów górniczych (osiadań).

Przedmiotowy obszar nie znajduje się w zasięgu wpływu płytkiej eksploatacji górniczej do głębokości 100 m p.p.t. i jego teren nie jest zagrożony wystąpieniem deformacji nieciągłych powierzchni.

W obrębie obszaru nr 2, dokładniej w północno-wschodnim fragmencie przedmiotowego terenu, stwierdzono występowanie strefy zaburzeń tektonicznych w podłożu karbońskim – nasunięcie Orłowskie²⁰.

Przedstawione warunki geologiczno-górnice mają charakter informacji ogólnej i nie mogą być traktowane jako ostateczne uzgodnienie na potrzeby projektowanych inwestycji budowlanych. W przypadku projektowania inwestycji na terenie będącym przedmiotem planu miejscowego, konieczne jest każdorazowe uzyskanie przez inwestora warunków geologiczno-górnice od Okręgowego Urzędu Górniczego/Wyższego Urzędu Górniczego/przedsiębiorcy górniczego oraz przeprowadzenie badań niezbędnych do pozyskania informacji geologiczno-inżynierskich.

UWARUNKOWANIA GEOTECHNICZNE

Znaczna powierzchnia obszaru nr 1 znajduje się w zasięgu gruntów piaszczysto-żwirowych akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej o nachyleniu zboczy 0–3°. Warunki budowlane na terenach równin sandrowych są określane jako dostatecznie dobre lub dobre i polepszają się ze wzrostem średnicy ziarna i obniżaniem się zwierciadła wody gruntowej²¹. W tym rejonie głębokość wód podziemnych jest niewielka i przedstawia się w zakresie 5–10 m²². Ponadto przedmiotowy obszar zlokalizowany jest częściowo w zasięgu gruntów piaszczysto-żwirowych tarasów wyższych - powyżej 4-6 m, dla których warunki budowlane są dobre i polepszają się w miarę obniżania się zwierciadła wody gruntowej.

Obszar nr 2 związany jest z wysoczyzną morenową zbudowaną z glin i piasków gliniastych. Grunty te są na ogół bezwodne²³. Warunki geologiczno-inżynierskie zostały określone jako średnie lub dobre. Możliwość pogorszenia w miejscach przejścia gruntu w stan plastyczny, szczególnie na strefach przykrawędziowych lub zaburzeń glacitektonicznych. W granicach przedmiotowego obszaru, dokładniej w jego północno-wschodnim fragmencie przedmiotowego terenu stwierdzono występowanie strefy zaburzeń tektonicznych w podłożu karbońskim – nasunięcie Orłowskie²⁴.

3.1.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE

Pod względem hydrograficznym obszar nr 1 znajduje się w zlewni rzeki Ruda w dorzeczu Górnej Odry. W granicach opracowania identyfikuje się jedynie niewielki zbiornik wodny zlokalizowany przy ul. Jaskółczej (teren ogrodzony, prywatny). W sąsiedztwie obszaru nr 1 wskazuje się koryta cieków

²⁰ <https://geolog.pgi.gov.pl/>, dostęp: 03.07.2024 r.

²¹ Jakubicz B., Łodzińska W., 1994: Geologiczno-inżynierska mapa Polski 1: 300 000, Arkusz Kraków (E3).

²² Geologiczno-inżynierskie atlasy aglomeracji śląskiej, dostęp poprzez portal CBDG GeoLOG (stan na 03.07.2024 r.).

²³ Jakubicz B., Łodzińska W., 1994: Geologiczno-inżynierska mapa Polski 1: 300 000, Arkusz Kraków (E3).

²⁴ <https://geolog.pgi.gov.pl/>, dostęp: 03.07.2024 r.

Ruda – na północ od granic obszaru w odległości ok. 480 m oraz Nacyna (Nacina) – na zachód od granic obszaru w odległości ok. 230 m.

Obszar nr 2 znajduje się w dorzeczu Bierawki. Nie identyfikuje się istotnych zbiorników wodnych. Natomiast w pobliżu obszaru nr 2 przepływają: dopływ z Rybnika – lewobrzeżny dopływ Bierawki, Potok Leszczyński – lewobrzeżny dopływ Bierawki oraz ciek z Kamienia – dopływ Rudy.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na wskazanym terenie nie występuje zagrożenie powodziowe^{25, 26}.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Obszary opracowania położone są na pograniczu trzech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)²⁷. Obszar nr 1 (większy) zlokalizowany jest na pograniczu JCWP: Nacyna (RW6000061156545) oraz Ruda od źródeł do zb. Rybnickiego (RW6000061156519). Z kolei obszar nr 2 (mniejszy) zlokalizowany jest na pograniczu jednostek Ruda od źródeł do zb. Rybnickiego (RW6000061156519) oraz Bierawka od źródeł do Knurówki wraz z Knurówką (RW600006115835). Poniżej zamieszczono ich krótką charakterystykę.

- 1) Nacyna (RW6000061156545) w regionie wodnym Górnej Odry. Kategoria JCWP to potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym. Status JCWP ocenia się jako SZCW - silnie zmieniona część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)²⁸ wskazuje następująco:
 - stan/potencjał ekologiczny – nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP),
 - wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny – nie dotyczy,
 - stan chemiczny – stan chemiczny poniżej dobrego,
 - wskaźniki determinujące stan chemiczny – nikiel; nie dotyczy,
 - stan (ogólny) - zły stan wód;
- 2) Ruda od źródeł do zb. Rybnickiego (RW6000061156519) w regionie wodnym Górnej Odry. Kategoria JCWP to potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym. Status JCWP ocenia się jako SZCW - silnie zmieniona część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)²⁹ wskazuje następująco:
 - stan/potencjał ekologiczny – umiarkowany potencjał ekologiczny,
 - wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny – BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy; fitobentos,
 - stan chemiczny – stan chemiczny poniżej dobrego,
 - wskaźniki determinujące stan chemiczny – nikiel; nie dotyczy,
 - stan (ogólny) – zły stan wód;

²⁵ <http://wody.isok.gov.pl>, stan na 03.07.2024 r. - Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

²⁶ Mapy zagrożenia powodziowego (arkusze:M-34-62-C-a-3, M-34-62-C-a-4, M-34-62-C-b-1)

²⁷ Wg Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy obowiązujące od 2023 r. (IIaPGW). Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

²⁸ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000061156545>

²⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000061156519>

3) Bierawka od źródeł do Knurówki wraz z Knurówką (RW600006115835) w regionie wodnym Górnej Odry. Kategoria JCWP to potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym. Status JCWP ocenia się jako SZCW - silnie zmieniona część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2010-2012 wskazuje następująco³⁰:

- stan/potencjał ekologiczny – słaby potencjał ekologiczny;
- wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny – BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), węglowodory ropopochodne; fitobentos;
- stan chemiczny – stan chemiczny poniżej dobrego,
- stan (ogólny) – zły stan wód.

Stan, jakość oraz zagrożenia Jednolitej Części Wód Powierzchniowych należy omawiać w kontekście całej JCWP, ponieważ występujące negatywne czynniki i oddziaływanie antropogeniczne rzutują na stan całości systemu wodnego oraz danej JCWP. Jako ogólne zagrożenia dla wód powierzchniowych wskazuje się m.in. zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych oraz eutrofizację powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego. Znaczna ilość zanieczyszczeń produkowanych przez zakłady produkcyjne, przemysłowe i górnicze (w tym poza granicami miasta) trafia do sieci cieków i kanałów melioracyjnych. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi, a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych (dróg, placów, parkingów), gdzie występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi (paliwa, smary, oleje).

3.1.6. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Przedmiotowy obszar według regionalizacji hydrogeologicznej Polski Paczyńskiego³¹ znajduje się w zasięgu występowania w makroregionie południowym (c), regionie XIII przedkarpackim, subregionie rybnicko-oświęcimskim XIII₂.

Zgodnie z aktualnym podziałem Polski na Jednolite Części Wód Podziemnych, obszar nr 1 znajduje się w granicach jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych: JCWPd nr 144 (UE PLGW6000144)³². Z kolei obszar nr 2 położony jest na pograniczu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych: JCWPd nr 144 (UE PLGW6000144), która obejmuje południowo-zachodnią część przedmiotowego obszaru oraz JCWPd nr 143 (UE PLGW6000143)³³, która obejmuje pozostałą część przedmiotowego terenu.

Wody podziemne występują w osadach przepuszczalnych tworzących czwartorzędowe, neogeńskie i karbońskie piętra wodonośne. Na zasilanie utworów i jakość występujących w nich wód istotny wpływ mają czynniki antropogeniczne charakteryzujące się dużą zmiennością w czasie takie jak m.in. aktywny drenaż poziomów wodonośnych przez wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego (poza obszarem opracowania) oraz zagospodarowanie terenu o charakterze przemysłowo-miejskim. Południowa część miasta znajduje się pod silną presją aglomeracji miejsko-przemysłowej Rybnickiego

³⁰ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW600006115835>

³¹ Paczyński B. (red.), 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski, Cz. II, Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. PIG, Warszawa.

³² Dane Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) (stan na dzień: 03.07.2024 r.).

³³ Dane Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) (stan na dzień: 03.07.2024 r.).

Określenia Węglowego, co skutkowało wydzieleniem w jego obszarze rejonów trwale zdegradowanego środowiska wód podziemnych występujących w utworach czwartorzędu.^{34, 35}

Zgodnie z kryteriami zastosowanymi na *Mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000* w rejonie Rybnika wydzielono trzy jednostki hydrogeologiczne.

Jednostkę aQIII określono w pradolinie Rudy, z granicami, które wyznaczają wychodne utworów neogeńskich lub strefy ich płytkiego zalegania. Przebieg struktury pokrywa się ze współczesną doliną rzeki, odbiegając od niej jedynie w południowej części biegu. Występuje tu pierwszy poziom wodonośny, przeważnie o charakterze odkrytym i pozostający w łączności hydraulicznej z wodami powierzchniowymi oraz lokalnie z wodami zalegającymi w piaskach neogenu. Poziom ten charakteryzują wysokie wartości parametrów hydrogeologicznych³⁶: miąższość 10–77 m, wydajność 52–212,9 m³/h, przy depresji odpowiednio 13,1 i 14,1 m, wydajność jednostkowa 1,3–155,7 m³/h m, współczynnik filtracji 5,1–136,5 m/d, wodoprzewodność 102–2771 m²/d. Najwyższą wodonośnością charakteryzuje się północna część jednostki, która w tym obszarze pokrywa się z rynną erozyjną – rów Odry³⁷. W strukturze dolinnej miąższość zawodnionej warstwy wzrasta w kierunku osi doliny od 10,2 do 27,0 m. Natomiast w przegłębieniu rowu Odry osiąga 40–90 m i tu lokalnie występują dwa poziomy wodonośne, pozostające w więzi hydraulicznej. Moduł zasobów dyspozycyjnych, stanowiący 80% zasobów odnawialnych, wynosi 212,0 m³/d km².

Jednostka abQII wyznaczona została na obszarze wysoczyzn, zlokalizowanych po obu brzegach struktury doliny Rudy. W rejonie Rybnika jednostka nie wykazuje ciągłości na skutek wyłączenia z niej obszarów słabo wodonośnych i trwale zdegradowanych. Warstwa wodonośna jest odkryta lub częściowo zakryta glinami i mułkami. Charakteryzują ją niższe wartości parametrów hydrogeologicznych: miąższość 4,4–14 m, wydajność 4,1–62,8 m³/h przy depresji odpowiednio 10,3 i 21,3 m, wydajność jednostkowa 0,4–9,9 m³/h m, współczynnik filtracji 3,2–43,9 m/d, wodoprzewodność 13–504 m²/d. Moduł zasobów dyspozycyjnych, przyjęty na poziomie 50% zasobów odnawialnych, wynosi 152,0 m³/d km².³⁸

Jednostkę bC3I wydzielono w południowej części miasta, w obszarze drenującego wpływu wyrobisk górniczych kopalń węgla kamiennego Jankowice, Rymer i Marcel. Wody o niskiej mineralizacji są pozyskiwane z dopływów wód dołowych w wyniku ich selektywnego pompowania na powierzchnię. Dopływy tych wód rejestrowane są jedynie w kopalni Jankowice na poziomach 165 i 250 m.

GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

Obszar nr 1 zlokalizowany jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 345 – Zbiornik Rybnik³⁹ oraz w granicach obszaru ochronnego udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik.

³⁴ Chmura A., Rózkowski J., 1998: Wpływ górnictwa i gospodarki komunalnej na warunki hydrogeologiczne w rejonie Rybnika. W: Hydrogeologia obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych (red. A.T. Jankowski i in.). Pr. Nauk. UŚI., 1718: 57–69.

³⁵ Chmura A., 2002: Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, ark. Rybnik. Centr. Arch. Geol. Państw. Inst. Geol., Warszawa.

³⁶ Chmura A., Wantuch A., 2009: Wody podziemne miast Polski. Rybnik, Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej, red. Zbigniew Nowicki. PIG-PIB, Warszawa.

³⁷ Chmura A., Wantuch A., 2009: Wody podziemne miast Polski. Rybnik, Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej, red. Zbigniew Nowicki. PIG-PIB, Warszawa.

³⁸ Chmura A., Wantuch A., 2009. Wody podziemne miast Polski. Rybnik, Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej, red. Zbigniew Nowicki. PIG-PIB, Warszawa.

³⁹ Dane Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) (stan na dzień: 03.07.2024 r.).

Główny zbiornik wód podziemnych Rybnik jest uwarunkowany geologią obszaru doliny i obejmuje poziom czwartorzędowy. Jego granice wyznaczają wychodnie starszego podłoża. Zbiornik Rybnik należy do ośrodków porowych, odkrytych oraz ze swobodnym lustrem wody zalegającym na głębokości do 10 m. Jego odporność na zanieczyszczenia jest niska. Jest on zlokalizowany w obszarze należącym do deficytowych w pozyskiwaniu wody pitnej, dlatego przy wydzielaniu GZWP zastosowano indywidualne kryteria ilościowe. Wyodrębniony zbiornik ma znaczenie praktyczne na tle ogólnie mało korzystnych warunków hydrogeologicznych. Dla zbiornika Rybnik określono ochronę w celu zaprzestania degradacji wód podziemnych.

Obszar nr 2 położony jest poza granicami głównych zbiorników wód podziemnych.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Jak wskazano wcześniej, obszar nr 1 znajduje się w granicach jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych: JCWPd nr 144 (UE PLGW6000144)⁴⁰, natomiast obszar nr 2 położony jest na pograniczu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych: JCWPd nr 144 (UE PLGW6000144), która obejmuje południowo-zachodnią część przedmiotowego obszaru oraz JCWPd nr 143 (UE PLGW6000143)⁴¹, która obejmuje pozostałą część przedmiotowego terenu. Poniżej zamieszczono krótką charakterystykę jednostek.

- 1) JCWPd nr 144 (UE PLGW6000144) zlokalizowana jest:
 - w dorzeczu - Odry,
 - w regionie wodnym RZGW - Górnej Odry RZGW Gliwice,
 - główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni) - Ruda (II),
 - region hydrogeologiczny - XIII-przedkarpacki,
 - ilość pięter wodonośnych - 4 (piętro karbońskie, piętro triasowe, piętro neogeńskie, piętro czwartorzędowe),
 - obszar bilansowy - GL-IV Górna Odra /Odra po Koźle/,
 - region hydrologiczny - Region przedkarpacki (XIII), Region śląsko-krakowski (XII).

Zasilanie poziomów czwartorzędowych następuje w wyniku infiltracji wód opadowych w zasięgu występowania piętra czwartorzędowego, bezpośrednio PPW lub poprzez przesączanie przez warstwy słabo przepuszczalne w zasięgu występowania GPU (Q). Starsze piętra wodonośne bezpośrednio zasilane są na wychodniach (w obszarze i poza obszarem jednolitej części wód podziemnych). Głębsze poziomy: neogeńsko-czwartorzędowy (Q-Ng), neogeński (Ng), karbońsko-czwartorzędowy (Q-C3) i górnokarboński (C3) pośrednio zasilane są w wyniku przesączania oraz lateralnego przepływu na skutek wymuszonego zasilania spowodowanego drenażem górniczym.

W warunkach naturalnych lokalną podstawę drenażu stanowi dolina Rudy z dopływami, natomiast podstawę regionalną – Odra. Sztuczne centra drenażu to m.in. ujęcia wód komunalnych i ujęcia górnicze oraz wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego (drenaż piętra karbońskiego i pośrednio pięter młodszych). Południowo-zachodnia część JCWPd znajduje się w regionalnym leju depresji kopalń Rybnickiego Okręgu Węglowego.

- 2) JCWPd nr 143 (UE PLGW6000143):

- w dorzeczu - Odry,

⁴⁰ Karta informacyjna JCWPd nr 144.

⁴¹ Karta informacyjna JCWPd nr 143.

- w regionie wodnym RZGW - Górnej Odry RZGW Gliwice,
- główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni) - Bierawka (II),
- region hydrogeologiczny - Region śląsko-krakowski (XII), Region przedkarpacki (XIII),
- ilość pięter wodonośnych - 4 (piętro karbońskie, piętro triasowe, piętro neogeńskie, piętro czwartorzędowe),
- obszar bilansowy - GL-IV Górna Odra /Odra po Koźle/.

Wody podziemne głównych poziomów użytkowych są zasilane w wyniku infiltracji wód opadowych w zasięgu występowania piętra czwartorzędowego oraz na wychodniach pięter starszych (piętro neogeńskie i triasowe – poza JCWPd nr 143, piętro karbońskie – w południowo-wschodniej części JCWPd). Lokalnie - w zasięgu występowania leja depresji, związanego z drenażem górniczym, dla potrzeb eksploatacji piasku w kopalni miejscowości Kotłarnia (JCWPd nr 128), rzeka Bierawka zasila czwartorzędowe piętro wodonośne. W północno-zachodniej części JCWPd następuje przepływ lateralny m.in. na kontakcie utworów wodonośnych czwartorzędowych wypełniających rynną erozyjną tzw. rów Odry i neogeńskich osadów sarmatu. W części południowo-wschodniej i centralnej przesiakają wody czwartorzędowe, neogeńskie i triasowe w drenowany górotwór górnokarboński.

W warunkach naturalnych lokalną bazę drenażu stanowi rzeka Bierawka i Kłodnica, a regionalną – Odra. Antropogeniczne bazy drenażu to m.in. rzępie Kopalni Piasku Kotłarnia (drenaż piętra czwartorzędowego) oraz wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego (drenaż piętra karbońskiego i pośrednio – pięter młodszych).

Piętro wodonośne triasu występuje w rejonie północnej granicy JCWPd oraz na niewielkim fragmencie w części południowej. Piętro triasowe związane jest z występowaniem wodonośnych osadów węglanowych triasu środkowego i górnych ogniów triasu dolnego (wapień muszlowy i ret). Jest to poziom szczelinowo-krasowo-porowy, zwierciadło wody ma charakter głównie napięty. Zasilanie utworów wodonośnych następuje na obszarach wychodni (na północ od JCWPd nr 143). W JCWPd nr 143 występują cztery układy sekwencji pięter wodonośnych: czwartorzędowo-neogeński, czwartorzędowo-triasowy, czwartorzędowo-karboński, czwartorzędowo-neogeńsko-karboński, neogeński, i karboński.

Układ czwartorzędowo-neogeński występuje na przeważającej części obszaru. W części zachodniej, lokalnie występuje tylko neogeński poziom wodonośny. Układ czwartorzędowo-triasowy występuje w południowo-zachodniej części JCWPd. W skrajnie południowo-wschodniej części występuje układ czwartorzędowo-karboński. W południowej części JCWPd występuje układ czwartorzędowo-neogeńskokarboński.

ZAGROŻENIA HYDROGEOLOGICZNE

Potencjalnymi głównymi zagrożeniami dla wód podziemnych przedmiotowych terenów i jego otoczenia mogą być:

- lokalne ogniska zanieczyszczeń przemysłowych (w sąsiedztwie zachodniej granicy obszaru opracowania nr 2),
- zwałowiska pogórnice występujące poza granicami przedmiotowych obszarów (m.in. Hałda Jankowicka oraz hałda w Chwałowicach - zlokalizowane na południe od obszaru nr 1),
- nieszczelny system kanalizacyjny (co może prowadzić do odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do środowiska wodno-gruntowego),
- wody opadowe spływające z dróg i parkingów,

- cmentarze – w sąsiedztwie południowej granicy obszaru nr 1 - możliwa nieszczelność grobowców. Złożone w nich pochówki mogą być zalewane wodą, która wypłukuje produkty dekompozycji i ich transport do wód gruntowych,
- zmiany położenia zwierciadła wód gruntowych,
- inwestycje mogące znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko,
- wody pochodzące z odwodnienia zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego – podniesienie lustra wody w zrobach i wytworzenie się strefy wód zanieczyszczonych (wzrost zawartości siarczanów, żelaza ogólnego, podwyższone wartości metali tj. manganu, cynku, ołowiu, miedzi).

3.1.7. WARUNKI GLEBOWO-ROLNICZE

Gleby występujące w granicach miasta Rybnika związane są bezpośrednio z budową geologiczną (skałą macierzystą), ukształtowaniem powierzchni terenu i warunków wodnych. Ponadto wpływ na stan i jakość gleb ma również w znacznym stopniu czynnik ludzki. Złożona budowa geologiczna, różne skały identyfikowane na powierzchni oraz ich skład chemiczny, a także czynniki takie jak podatność na wietrzenie i lokalne warunki klimatyczne zdeterminowały lokalne warunki glebotwórcze.

Na terenie miasta Rybnika przeważają gleby wykształcone na utworach piaszczysto-gliniastych różnej genezy. Identyfikuje się również istotny udział utworów o frakcji pyłowej. W dolinach rzecznych gleby zazwyczaj powstawały na podłożu organicznym – torfy, mady i osady mułotorfowe.

Jednym z dominujących typów gleb na terenie Rybnika są gleby brunatne wyługowane, które wytworzyły się z lessów, lessów ilastych i piasków gliniastych. Odczyn tych gleb jest zazwyczaj lekko kwaśny i kwaśny. Licznie występują także gleby bielcowe, pseudobielcowe utworzone zazwyczaj na piaskach słabogliniastych. Oprócz wymienionych typów gleb występują także czarne ziemie właściwe, powstałe na bardziej wilgotnych gruntach w obrębie górnych części dolin lub dolnych fragmentów stoków⁴². W północnej części miasta podłoże charakteryzuje się dużą przepuszczalnością w związku z dominacją piasków słabogliniastych w tym rejonie miasta. Z kolei, w południowej części, gdzie podłoże jest mniej przepuszczalne, jest duży udział lessów i piasków gliniastych, a miejscami również glin.

Ze względu na sposób zagospodarowania obszarów opracowania na przedmiotowym terenie występują nawierzchnie bezglebowe tj. utwardzone i uszczelnione (ciągi pieszo-jezdne), grunty antropogeniczne i obszary zabudowane.

Grunty antropogeniczne można podzielić na grunty z niewielkimi warstwami gleby zlokalizowane w obrębie zieleńców, ogródków czy terenów wokół budynków.

Pierwotna pokrywa glebowa w granicach opracowania została przekształcona wielorako. Najpowszechniejsze są przekształcenia mechaniczne profili glebowych, które przejawiają się w częściowym lub całkowitym zdarcu poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu. Nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno-wodnych i właściwości chemicznych gleb. Pokrywą glebową zniszczono między innymi podczas prac przygotowawczych pod zabudowę kubaturową. Na terenach objętych opracowaniem (zachodnia i środkowa część obszaru nr 1, cały obszar nr 2) występują ponadto utwory typologicznie zaliczone

⁴² Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rybnika, 2014.

do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, kostki betonowej lub litego betonu.

Na podstawie *Atlasu Geochemicznego Górnego Śląska*⁴³ stwierdzono zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi na przedmiotowym terenie, jak również w granicach całego miasta. Jest one spowodowane przede wszystkim wieloletnią działalnością górnictwa węgla kamiennego i przemysłu metalurgicznego, rozwojem sieci komunikacyjnej oraz intensywną urbanizacją. Do zmian właściwości gleb przyczynia się m.in. składowanie odpadów górniczych oraz pometalurgicznych (np. hałdy poza granicami opracowania). Istotną rolę emitera zanieczyszczeń gleb odgrywa również opad pyłów i gazów przemysłowych napływających spoza obszaru objętego planem oraz spalin motoryzacyjnych.

W granicach obszaru nr 1 identyfikuje się następujące użytki: B, Ba, Bi, Bp, Bz, dr, Ti, Wp, Ws, Ps, R, Ls i Lz. Zasadniczo grunty R stanowią tereny biologicznie czynne. Część użytku Ls jest zagospodarowana (północna część użytku).

W granicach obszaru nr 2 identyfikuje się następujące użytki: B, Bi, Bp, dr, Tp, Ps i R. Zasadniczo grunty R i Ps stanowią tereny biologicznie czynne (jedynie w dwóch przypadkach identyfikuje się zainwestowanie terenu).

OSUWISKA I RUCHY MASOWE ZIEMI

Według danych Systemu Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO) PIG⁴⁴ na przedmiotowym terenie nie występują osuwiska oraz obszary zagrożone osuwiskami.

3.1.8. WARUNKI PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

W granicach przedmiotowych obszarów krajobraz ma znamiona krajobrazu kulturowego – zurbanizowanego, zainwestowanego. Taki krajobraz jest wynikiem przekształcania krajobrazu naturalnego przez grupy kulturowe i nakładania zróżnicowanych elementów kulturowych różnego wieku na tę samą przestrzeń i wszystkie jej aspekty. Krajobraz obszarów objętych planem jest słabo zróżnicowany. Znaczna część przedmiotowych obszarów jest zagospodarowana w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Ponadto wschodnia część obszaru nr 1 zagospodarowana jest w kierunku rekreacyjno-sportowym tj. park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”. W granicach przedmiotowych obszarów identyfikuje się także sieć układ terenów komunikacji kołowej (drogi różnych klas).

Pierwotna rzeźba terenu została przekształcona pod wpływem morfogenetycznej działalności człowieka związanej z realizacją obiektów kubaturowych i ciągów komunikacyjnych. Powierzchniowo teren zabudowany jest zdominowany przez powierzchnie utwardzone m.in. kostka betonowa, beton. Tereny niezabudowane porośnięte są roślinnością urządzoną (park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec” oraz ogrody przydomowe). Dodatkowo tereny biologicznie czynne niezagospodarowane i zdegradowane porasta roślinność ruderalna.

Na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem **1/2US**.

Lokalny krajobraz urozmaica lokalizacja obiektu zabytkowego ujętego w gminnej ewidencji zabytków

⁴³ Lis J., Pasieczna A., 1995: Atlas geochemiczny Górnego Śląska 1:200 000. PIG-PIB, Warszawa.

⁴⁴ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>, stan na 03.07.2024 r.

– Polski Schron Bojowy WAWOK 1939 r. – przy ul. Kpt. Leopolda Janiego. Schron położony w terenie oznaczonym symbolem **1/1ZP**.

Do głównych powiązań przyrodniczych obszaru opracowania są zalegające w podłożu pokłady węgla kamiennego oraz główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) nr 345 – Zbiornik Rybnik. Jako powiązanie obszarów opracowania z terenami otaczającymi można wskazać liniowe struktury antropogeniczne – ciągi komunikacyjne oraz podobny charakter zagospodarowania (funkcje mieszkaniowe, usługowe, rekreacyjne).

3.1.9. BIOSFERA

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski autorstwa Szafera i Zarzyckiego⁴⁵ przedmiotowe tereny zlokalizowane są w granicach prowincji Niżowo-wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu Bałtyckiego w poddziale Pasa Wyżyn Środkowych, w obrębie wschodniej części krainy Wyżyna Śląska w okręgu Zachodnim.

Jak wskazano w *Opracowaniu ekofizjograficznym*⁴⁶ pierwotną roślinność współczesnego terenu miasta Rybnika stanowiły głównie niżowe dąbrowy acidofilne środkowoeuropejskie (*Calamagrostio-Quercetum*), bory mieszane sosnowo-dębowe (*PinoQuercetum* = *Quercus roboris-Pinetum*), których pozostałości chroni Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Rzadziej na jego terenach występowały śródlądowe bory sosnowe, głównie bór świeży (*Leucobryo-Pinetum*). W dolinach rzecznych występowały niewielkie powierzchniowo płaty łągów olszowo-jesionowych na siedliskach wodno-gruntowych okresowo zabagnionych.

Aktualna roślinność Rybnika jest odmienna od roślinności potencjalnej. Na jej współczesny całokształt ogromny wpływ wywierała presja człowieka. Początkowo zmiany te polegały na karczowaniu lasów na potrzeby rolnictwa oraz pozyskiwania drewna. Wzmocniona trzebież lasów skutkowałą przebudową drzewostanu. Lasy liściaste i mieszane zastąpiono monokulturą sosnową. Rozwój przemysłu hutniczego i węglowego w tym regionie i związana z nim urbanizacja ukształtowały współczesną szatę roślinną. Negatywnie oddziałującym czynnikiem na szatę roślinną miasta było także drenowanie terenów podmokłych, w wyniku czego następowało osuszenie terenu oraz zanik wielu gatunków związanych z siedliskami wilgotnymi czy całych fitocenoz.

Środowisko naturalne przedmiotowych obszarów stale pozostaje pod wpływem presji człowieka. Na skutek wieloletniego wykorzystywania tego terenu - zabudowa jednorodzinna i usługowa (szczególnie w zachodniej i środkowej części obszaru nr 1 i całego obszaru nr 2), naturalna szata roślinna uległa praktycznie całkowitej degradacji i obecnie występują tutaj głównie gatunki roślinności ruderalnej. Częściowego zagospodarowania parku sportowego „Wiśniowiec”, także przyczyniło się do swego rodzaju presji na ten kompleks parkowy.

Obszary biologicznie czynne w granicach opracowania planu związane są przede wszystkim z parkiem sportowym „Wiśniowiec” (obszar nr 1), z nasadzeniami drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych (m.in. dęby, klony, wierzby) oraz roślinnością spontanicznie porastającą sąsiednie powierzchnie (m.in. bluszcz *Hedera helix*), a także z siedliskami ruderalnymi. Ponadto w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i usługowej identyfikuje się obszary zieleni urządzonej (okazy pielęgnowanych drzew, klomby z roślinnością ozdobną).

⁴⁵ Szafer W., Zarzycki K., 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.

⁴⁶ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rybnika, 2014.

FLORA

Siedliska o charakterze ruderalnym porośnięte są roślinnością spontaniczną reprezentowaną przez kosmopolityczne, synantropijne gatunki roślin. Roślinność ruderalna, wydepczyskowa oraz związana z nieużytkami zajmuje w granicach przedmiotowego obszaru przede wszystkim obszary nieużytków lub obszary wydepczyskowe a także sporadycznie teren parku przy ul. Gliwickiej i Kpt. Leopolda Janiego. W oparciu o informacje zawarte w *Aktualizacji waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika*⁴⁷ oraz dane zebrane podczas wizji terenowej, w granicach obszaru stwierdzono występowanie fitocenoz podlegających szybkim zmianom. Reprezentowane są one przez gatunki takie jak np. bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), ostrożeń: polny (*Cirsium arvense*) i lancetowaty (*C. lanceolatum*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), łopiany: większy (*Arctium lappa*), pajęczynowaty (*A. tomentosum*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), śláz zaniedbany (*Malva neglecta*).

Obszary leśne zasadniczo nie są identyfikowane w granicach opracowania. Można je wskazać w bliskim sąsiedztwie obszaru nr 2 w ramach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park krajobrazowy obejmuje kompleks Lasów Rudzkich, będących pozostałością dawnej Puszczy Śląskiej. Dominującym typem lasu są bory - bory mieszane (*Quercopinetum*), sosnowe (*Dicrano-Pinion*). Nieznacznie mniejszy udział mają łągi (*Alno-Ulmion*), kwaśne i żyzne buczyny (*Luzulo-Fagetum*, *Dentario enneaphylli-Fagetum*), kwaśne dąbrowy (*Quercion roboretarum*), grądy (*Tilio-Carpinetum*). Ponadto w jego granicach wyróżnia się występowanie **siedlisk łąkowych** (*Molinio-Arrhenatheretea*), w tym obok **łąk wilgotnych** (*Calthion*) i **świeżych** (*Arrhenatherion*), cenne **płaty łąk trzęślicowych** (*Molinion*).⁴⁸ W obrębie Parku występują także **obszary wodno-błotne z roślinnością szuwarową** (*Phragmition*, *Magnocaricion*), **wodne ze zbiorowiskami rzęs** (*Lemnetea*) i **rdestnic** (*Potametea*).

W pobliżu zbiegu ulic Rudzkiej i Kpt. Leopolda Janiego (obszar nr 1) identyfikuje się niewielkiej powierzchni zadrzewienie z głównym udziałem sosny (*Pinus sylvestris*).

Park leśny (park sportowy) „Wiśniowiec” (wschodnia część obszaru nr 1) porastają głównie lipy (*Tilia cordata*), wśród których jedna spełnia warunki pomnika przyrody (uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272). Ponadto w drzewostanie wyróżnia się liczne robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), klony (*Acer*) oraz dęby (*Quercus*), buki (*Fagus*) i graby (*Carpinus betulus*). Sporadycznie na obszarze parku występują rdestowce (*Reynoutria* sp.) – gatunek inwazyjny, obcy stwarzający zagrożenie dla roślinności rodzimej. Ponadto na terenie parku wyróżniono występowanie roślinności trawiastej i bylin, jak również pokrzywy (*Urtica*).

Na podstawie zebranych danych⁴⁹ dotyczących składu flory roślin naczyniowych obszaru Rybnika stwierdza się występowanie 50 gatunków objętych ochroną, z czego 13 pod ochroną częściową. Należy zwrócić uwagę, że na liście roślin chronionych znajduje się aż 17 gatunków, które na terenie Rybnika występują jako tzw. uciekinierzy z hodowli. Jest to roślinność pochodząca

⁴⁷ Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika. 2017. Wyk. VenellusEco Firma przyrodnicza.

⁴⁸ Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika. 2017. Wyk. VenellusEco Firma przyrodnicza.

⁴⁹ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rybnika, 2014.

najprawdopodobniej z upraw ogrodowych lub roślinność, która została celowo introdukowana, która zdziczała i wniknęła w płaty roślinności spontanicznej.

Brioflora na obszarze miasta Rybnika liczy 182 gatunki – 1 gatunek giewonki, 25 gatunków wątrobowców oraz 156 gatunków mchów. Są to gatunki związane z siedliskami leśnymi, torfowiskowymi, a także gatunki wodne, epifityczne i epiksyliczne; 29 spośród nich znajduje się na liście roślin chronionych w Polsce (17 gatunków stwierdzonych mszaków należy do rzadkich i ginących w Polsce, wiele jest zagrożonych regionalnie).

Reasumując, zasadniczo na obszarze opracowania nie występują rośliny objęte całkowitą ochroną i częściową ochroną, lecz ze względu na położenie obszaru nr 2 w Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” mogą występować rośliny objęte ochroną prawną i ochroną częściową. Podobna sytuacja może mieć miejsce w odniesieniu do gatunków fauny.

FAUNA

Na obszarze miasta Rybnika stwierdzono występowanie 978 gatunków zwierząt, w tym 123 gatunki objęte ochroną ścisłą, 33 gatunki objęte ochroną częściową, 15 gatunków łownych, 22 gatunki z Załącznika II i IV Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG oraz Załącznika I Dyrektywy Ptasiej 79/409/EWG, tzw. „naturowe”, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCzKZ) oraz 34 gatunki z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (CzLZGiZ). Ponadto część gatunków znalazła się na regionalnych Czerwonych Listach (tj. Czerwonej Liście Pająków Górnego Śląska – CzLPGŚ, Czerwonej Liście Motyli Dziennych Górnego Śląska – CzLMDGŚ oraz na Czerwonych Listach Zwierząt Województwa Śląskiego – CzLWŚ).⁵⁰

W *Aktualizacji waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika* stwierdzono wysoką różnorodność gatunkową ptaków na terenie Rybnika. Spośród 131 gatunków, podanych w *Aktualizacji waloryzacji (...)*, jeden – podgorzałka (*Aythya nyroca*) uznany został za gatunek skrajnie zagrożony na Górnym Śląsku, dwa gatunki – dzięcioł białoszy i derkacz uznano za narażone na wyginięcie, a 29 gatunków uznanych zostało za rzadkie; 22 gatunki wymienione są w załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej.

Najwięcej siedlisk ptasich związanych jest ze zbiornikami wodnymi (m.in. Zbiornik Rybnicki, stawy hodowlane – poza obszarem opracowania). Są one miejscem bytowania ptactwa wodnolotnego. Istotnym czynnikiem wpływającym na różnorodność ornitofauny są także zwarte tereny leśne na północy miasta oraz tereny ekstensywnie użytkowane rolniczo, związane głównie z dolinami rzecznyymi (w granicach opracowania).

Z uwagi na stopień przeobrażenia przedmiotowego terenu, a także istniejące zagospodarowanie, fauna jest reprezentowana przede wszystkim przez gatunki zsynantropizowane. Lokalne zadrzewienia i zakrzewienia na omawianym terenie są potencjalnym schronieniem dla ptaków, które reprezentowane są między innymi przez takie gatunki jak kos (*Turdus merula*), sówki (*Garrulus glandarius*), kawka (*Corvus monedula*), sroka (*Pica pica*), gawron (*Corvus frugilegus*), wróbel domowy (*Passer domestica*), sikora bogatka (*Parus major*) i sikora modraszka (*Cyanistes caeruleus*).

W granicach przedmiotowego obszaru mogą występować jeże, zające i kuny. Obszar opracowania może być miejscem bytowania i korytarzem dla ssaków kopytnych oraz organizmów bytujących w cieku wodnym. Wskazuje się przebieg lokalnego korytarza ekologicznego w dolinie cieku, co wskazano m.in. w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego.

⁵⁰ Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika. 2017. Wyk. VenellusEco Firma przyrodnicza.

W lasach otaczających przedmiotowy teren bytują lelki, słonki, kruki, dzięcioły, gile i myszołowy. Nad rzeką Nacyną (na zachód od obszaru nr 1) bytują nutrie amerykańskie (gatunek obcy), które nad rzeką znalazły się poprzez przypadkowe uwolnienie lub poprzez ucieczkę z hodowli. Gatunek ten został uznany na terenie Polski jako inwazyjny.

Bez wątplenia najliczniej reprezentowaną grupą faunistyczną są tutaj bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki związane z siedliskami antropogenicznymi.

3.1.10. OCHRONA PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Przedmiotowy obszar nie jest zlokalizowany w granicach terenów Natura 2000.

Obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” został utworzony rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (Dz. U. Woj. Katowickiego z 1993 r. Nr 15 poz. 130). Korekta granic w obrębie Rybnika została dokonana na podstawie rozporządzenia Nr 37/00 Wojewody Śląskiego z dnia 28 września 2000 r. (Dz. U. Województwa Śląskiego z 2000 r. Nr 35 poz. 548) – z obszaru parku wyłączono tereny przemysłowe Elektrowni Rybnik oraz Zbiornik Rybnicki o łącznej powierzchni 1082,96 ha⁵¹. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo-kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych.

Na terenie miasta Park Krajobrazowy obejmuje północno-wschodnie, północne i północno-zachodnie dzielnice miasta – Paruszowiec-Piaski, Kamień, wschodnią część Wielopola, Golejów, Grabownię, Ochojec, Stodoły, Chwałęcice (łącznie powierzchnia 5945 ha, co stanowi 40% ogólnej powierzchni obszaru Rybnika). Wokół parku krajobrazowego wyznaczono otulinę, która obejmuje obszar o powierzchni 99,9 km², w tym w granicach miasta – 12,6 km².

W Parku Krajobrazowym „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego, jak również nie obowiązuje plan ochrony.

Na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem **1/2US**.

Obszary opracowania znajdują się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych rangi krajowej (korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000)⁵², natomiast w zakresie w korytarzy ekologicznych wojewódzkich⁵³ wskazuje się, iż krańce północny i północno-wschodni obszaru nr 1 znajdują się w zasięgu regionalnego korytarza ornitologicznego Dolina górnej Wisły - Dolina górnej Odry.

⁵¹ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewparkkrajobrazowy.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PK.54>

⁵² <https://mapa.korytarze.pl/>, dostęp: 14.06.2024r.

⁵³ Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis]

3.1.11. DZIEDZICTWO KULTUROWE

W granicach opracowania brak obiektów i obszarów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków województwa śląskiego. Natomiast w zachodniej części obszaru nr 1 zlokalizowany jest obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków – Polski Schron Bojowy WAWOK 1939 r. – przy ul. Kpt. Leopolda Janiego – położony w terenie oznaczonym symbolem **1/1ZP**, dla którego w projekcie planu ustala się ochronę konserwatorską.

Ponadto nie identyfikuje się w granicach opracowania, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk archeologicznych.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Jak wskazano wcześniej, obecny stan zagospodarowania przedmiotowych terenów to przede wszystkim tereny mieszkaniowe i usługowe oraz teren sportowo-rekreacyjny – park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”. Całość zagospodarowania dopełniają niewielkie tereny biologicznie czynne (występujące pomiędzy istniejącą zabudową) i układ drogowy.

Brak realizacji projektu miejscowego planu, a tym samym brak wprowadzania przeznaczenia określonego w projekcie planu, skutkować będzie utrzymaniem obowiązujących ustaleń planistycznych (patrz rozdział 2.2.). Przy czym główna funkcja wskazana w planie obowiązującym i w projekcie planu jest zasadniczo taka sama – tereny zabudowy mieszkaniowej. Powyższe jest również zgodne ze stanem faktycznym zagospodarowania. Projekt miejscowego planu ma za zadanie uporządkowanie, nieznaczne poszerzenie terenów i uzupełnienie zapisów planu obowiązującego (projekt planu szczegółowo doprecyzowuje przeznaczenia oraz wskaźniki i parametry). Dodatkowo wskazuje się, iż brak realizacji projektu miejscowego planu skutkować będzie utrzymaniem ustaleń ZL (tereny lasów) w miejscu istniejącego parku sportowego „Wiśniowiec” i pumptrucku „Wiśniowiec”.

Brak realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na środowisko i nie spowoduje zmian jego składowych.

5. GŁÓWNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA OBSZARU PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU MOGĄCE SIĘ POJAWIĆ W PRZYPADKU REALIZACJI ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

Zamierzenia planistyczne wskazane w projekcie planu porównano z aktualnym zagospodarowaniem obszaru oraz obowiązującymi ustaleniami planistycznymi, a oceniono według klucza:

1. Proponowane w mpzp przeznaczenie jest zgodne z aktualnym zagospodarowaniem:
 - pozytywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi,
 - neutralne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi,

- nie określono obszarów, gdzie proponowane w mpzp przeznaczenie jest zgodne z aktualnym zagospodarowaniem, a skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi byłyby negatywne, istotne lub mało istotne;
2. Proponowane w mpzp przeznaczenie będzie modyfikować aktualne zagospodarowanie:
- mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi,
 - mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi – wprowadzenie przeznaczenia US na terenie istniejącego parku (zmiana z ZL, ZI i ZC),
 - mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi – wprowadzenie terenów zabudowy lub terenów komunikacji na terenach dotychczas biologicznie czynnych,
 - nie określono obszarów, gdzie proponowane w mpzp przeznaczenie będzie modyfikować aktualne zagospodarowanie, a skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi byłyby pozytywne, negatywne, istotne lub neutralne.

W ten sposób doprecyzowano zakres faktycznych zmian oraz obszary, które w szczególności zostaną omówione. Obszary, gdzie proponowane w mpzp przeznaczenie jest zgodne z aktualnym zagospodarowaniem nie będą podlegały szczegółowej ocenie ze względu na ich aktualne pełne zagospodarowanie – nie przewiduje się istotnych zmian.

Konkludując, omawiane w szczególności będą obszary, na których w projekcie planu:

- a) ogranicza się tereny zieleni na rzecz innych przeznaczeń,
- b) wprowadza się przeznaczenie US w miejsce terenów zieleni,
- c) wprowadza się istotne zmiany w zakresie układu komunikacyjnego.

Poniżej zestawiono w formie punktów główne zagrożenia środowiska dla obszaru, które mogą pojawić się lub nasilić w przypadku realizacji zamierzeń planistycznych. Zaznacza się jednak, iż w związku z już istniejącym zagospodarowaniem przedmiotowego obszaru, ukształtowaną historycznie jego tkanką urbanistyczną oraz charakterem obszaru właściwe jest odniesienie się do stanu aktualnego zagospodarowania jako do punktu początkowego.

- utrzymanie istniejących potencjalnych emiterów zanieczyszczeń powietrza – punktowych (tereny zabudowy) oraz liniowych (ruch pojazdów kołowych emitujących spaliny),
- utrzymanie zmodyfikowanej powierzchni terenu - morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową zostały przekształcone w związku z niwelacją terenu pod poszczególne budynki,
- zasadniczo utrzymanie się liczby wytwórców odpadów komunalnych,
- zasadniczo utrzymanie się liczby wytwórców ścieków komunalnych,
- zajęcie nowych terenów biologicznie czynnych na rzecz realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – zajęcie powierzchni pod budowę obiektów oraz nawierzchnie szczelne, nieprzepuszczalne, ograniczenie obecnej roślinności z możliwością konieczności usunięcia okazów drzew,
- w przypadku realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej możliwe wzmożenie pyłowego zanieczyszczenia powietrza (ograniczone czasowo do poszczególnych etapów realizacji inwestycji),
- dalsza modyfikacja powierzchni terenu – przy realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową mogą zostać w związku z niwelacją terenu pod poszczególne obiekty (miejscowo częściowe lub całkowite zdarcie poziomów genetycznych, ich wymieszanie między sobą lub wymieszanie z materiałem obcym, zasypanie, zagęszczenie, nawiezenie materiału obcego pochodzenia;

dotatkowo znacznemu zmniejszeniu ulegną powierzchnie biologicznie czynne, co skutkować będzie dalszym ograniczeniem możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie jest związane ze wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych),

- częściowe wyparcie organizmów zamieszkujących przedmiotowy teren na obszary sąsiednie – dotyczy to przede wszystkim obszarów, gdzie realizowane będą nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

6. ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI

Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji jest też elementem koniecznym diagnozy stanu i funkcjonowania środowiska w opracowaniach ekofizjograficznych w świetle Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. 2002 nr 155 poz. 1298). Odporność środowiska można interpretować jako zdolność systemu do powrotu do stanu odniesienia po zakończeniu zakłócenia bądź jako zdolność systemu do trwania w niezmienionym stanie, mimo wystąpienia zakłócenia. Regeneracja, przyjmując za Kistowskim, to powrót środowiska do stanu zbliżonego do tego, jaki występował przed wystąpieniem presji na środowisko. Regeneracja następuje głównie pod wpływem procesów naturalnych. Można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska (przed oddziaływaniem i po zakończeniu regeneracji), ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemów zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi charakter naturalnych siedlisk, które niegdyś występowały na terenach aktualnie zabudowanych oraz charakter i stopień natężenia określonych stresorów (czynników degradacyjnych). Stan środowiska w granicach opracowania kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Na skutek działalności człowieka komponenty środowiska w granicach opracowania podlegały przekształceniom i nadal stale pozostają pod wpływem oddziaływań antropogenicznych. Należy tu wskazać zainwestowane obszary zabudowy głównie mieszkaniowej i usługowej oraz tereny komunikacji kołowej. Dokonaną ingerencją w przedmiotowy obszar było również utworzenie pumphucku w ramach parku sportowego „Wiśniowiec”.

Każde wprowadzanie antropogenicznych form zagospodarowania terenu sprzyja dalszym przeobrażeniom szaty roślinnej oraz rzutuje na gatunki zwierząt pojawiające się w tym rejonie. Ponadto degradacja stale obserwowana jest w zakresie warunków aerosanitarnych, topoklimatycznych, akustycznych, wodno-gruntowych. Tym samym znaczne części obu obszarów opracowania zostały trwale, a może nawet nieodwracalnie przekształcone. Jednocześnie można ocenić, iż w odniesieniu do charakteru zagospodarowania i czynników antropogenicznych występujących w granicach opracowania, lokalne środowisko jako całość jest umiarkowanie odporne na degradację i dostosowało się już do dokonanego poziomu degradacji obszaru. Przyjmuje się, że nie ma możliwości pełnej samoregeneracji przedmiotowych terenów. Realizacja zamierzeń planistycznych wynikających z projektu planu nie będzie mieć istotnego znaczenia – nie przewiduje się dodatkowego utrudnienia

samoregeneracji przedmiotowego terenu. W związku z czym jedynie nieznaczne pogorszenie sytuacji będzie obserwowane na nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę (dogęszczenie zabudowy). Ponadto uwagę zwraca się na teren US (park sportowy), gdzie w projekcie planu wskazano *maksymalny udział powierzchni zabudowy – 20%, nadziemna intensywność zabudowy maksymalna – 0,5, maksymalna wysokość zabudowy: budynki – 10 m, budowle – 20 m*, co daje możliwość realizacji zabudowy. W planie obowiązującym w tej części obszaru funkcjonowały przeznaczenia ZL i ZC, które zasadniczo nie umożliwiały zabudowy.

7. OBSZARY PROBLEMOWE

Zasadniczo nie identyfikuje się istotnych obszarów problemowych, ponieważ nie wprowadzono w projekcie planu przeznaczeń ani zamierzeń, które mogłyby w sposób znaczący oddziaływać na środowisko. Potencjalnymi obszarami problemowymi mogą okazać się wyłącznie miejscowe dogęszczanie zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych oraz realizacja zabudowy na terenach US zgodnie z ustalonymi parametrami.

8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowanym projekcie planu przedsięwzięć, o których mówią *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* oraz *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*. Inwestycje wymienione w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

W projekcie planu nie wprowadza się wprost regulacji w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, jak również przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W tym zakresie należy każdorazowo weryfikować zamierzenia planistyczne z ww. rozporządzeniami. Jednocześnie domniemuje się, iż powyższe wynika z charakteru projektu planu, który koresponduje w zakresie głównych przeznaczeń terenu z planem obowiązującym oraz z istniejącym zagospodarowaniem obszaru. Zwrócić należy uwagę, iż zakres przeznaczeń terenów ustalonych w projekcie planu uniemożliwia wprost lokalizację zakładów produkcyjnych i uciążliwych usług.

Reasumując, mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych, należy stwierdzić, iż realizacja projektu planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana z umiarkowanym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze (zarówno na etapie eksploatacji oraz na etapie realizacji). Zaznacza się, iż realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzana jest na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i z zastosowaniem zawartych w niej rodzajów działań minimalizujących ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Sam miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego daje jedynie możliwość realizacji poszczególnych zamierzeń planistycznych, jednak nie przesądza o ich faktycznej realizacji.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach opracowania identyfikuje się w pełni ukształtowany i funkcjonujący obszar zabudowy głównie mieszkaniowej i usługowej. Projekt planu zasadniczo utrzuca obecny sposób wykorzystania terenu, dając jednak możliwość rozbudowy istniejącej tkanki urbanistycznej (poszerzone zostają tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, wprowadzone zostają tereny US oraz wskazano parametry dla wszystkich terenów).

Obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. W Parku Krajobrazowym „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego, jak również nie obowiązuje plan ochrony. Z kolei na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Ślą. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem **1/2US**.

Wśród istniejących kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się przede wszystkim oddziaływanie istniejącego zagospodarowania terenu (zabudowa oraz tereny komunikacji) w postaci emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza oraz ich przedostawania się do wód i powierzchni gruntu (wraz z opadami). Dodatkowo wpływ na środowisko ma emisja hałasu z emiterów liniowych i punktowych. Powyższe oddziaływania stale wpływają na elementy środowiska. Inne zagrożenia środowiska obszaru projektowanego dokumentu mogące się pojawić w przypadku realizacji zamierzeń planistycznych wskazano w rozdziałach 10 i 11.

W zakresie obszarów przyrodniczych podlegających ochronie prawnej wskazuje się konieczność racjonalnego i zrównoważonego zarządzania przestrzenią. Ustalenia projektu planu wraz z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska zabezpieczą obszar przed potencjalnie kolizyjnym zagospodarowaniem i użytkowaniem terenów. Zagospodarowanie terenów w sposób zgodny z zapisami projektu planu nie będzie powodowało zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

10. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO- I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CAŁOKSZTAŁT ŚRODOWISKA

Jak wykazano już wcześniej, projekt planu zasadniczo utrzuła obecny sposób wykorzystania terenu, dając jednak możliwość rozbudowy istniejącej tkanki urbanistycznej (poszerzone zostają tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, wprowadzone zostają tereny US oraz wskazano parametry dla wszystkich terenów).

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z utrzymaniem oddziaływań. Możliwe zmiany mogą zostać wprowadzone na terenach, gdzie wprowadza się po raz pierwszy tereny zabudowy mieszkaniowej (na terenach biologicznie czynnych) bądź umożliwia się zabudowę poprzez wprowadzenie parametrów zabudowy (US). Tym samym poniższe prognozy oddziaływania odnoszą się właśnie do tych nowych terenów mieszkaniowych i usług sportu.

Prognozowane oddziaływania bezpośrednie:

- na etapie realizacji:
 - lokalne przekształcenia powierzchni ziemi wraz z szatą roślinną i siedliskami faunistycznymi,
 - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów,
 - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie,
 - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach,
 - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
 - generowanie wibracji w związku z budową;
- na etapie eksploatacji:
 - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych,
 - wzrost emisji hałasu bytowego,
 - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie.

Prognozowane wtórne oddziaływania:

- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowo realizowanej zabudowy,
- nieznaczne ograniczenie migracji organizmów lokalnym układem terenów biologicznie czynnych.

Prognozowane oddziaływania krótkotrwałe i chwilowe:

- na etapie realizacji:
 - związane z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie (ograniczone do czasu realizacji poszczególnych inwestycji),
 - emisja hałasu budowlanego,
 - emisja zanieczyszczeń do powietrza związana z pracami budowlanymi,

- generowanie wibracji związanych z budową obiektów oraz infrastruktury (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane),
- powstawanie odpadów budowlanych;
- na etapie eksploatacji:
 - związane z funkcjonowaniem i konserwacją obiektów i otoczenia.

Prognozowane oddziaływania długotrwałe:

- na etapie realizacji:
 - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- na etapie eksploatacji:
 - emisja zanieczyszczeń do atmosfery,
 - wzrost ilości powstających zanieczyszczeń sanitarnych oraz odpadów,
 - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy.

Prognozowane oddziaływania stałe:

- na etapie realizacji:
 - zmiany ukształtowania powierzchni terenu,
 - zmiany lokalnego krajobrazu;
- na etapie eksploatacji:
 - przekształcenie powierzchni ziemi spowodowane pracami niwelacyjnymi,
 - zajęcie terenu przez nowe obiekty,
 - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
 - nieznaczne ograniczenie migracji organizmów lokalnym układem terenów biologicznie czynnych,
 - zmiany lokalnego krajobrazu.

Opisane wyżej oddziaływania mogą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne oraz zajmowanie pod zabudowę powierzchni biologicznie czynnych. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach przedmiotowego terenu, jak i na obszarach przyległych.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji winny być ograniczane zapisami dokumentów planistycznych, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Realizacja miejscowego planu, przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych, nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO I JEGO SKŁADOWE

11.1 OBSZARY NATURA 2000

W granicach opracowania, jak również w jego otoczeniu nie identyfikuje się obszarów ochrony Natura 2000. Zatem nie przewiduje się zagrożenia dla tego typu formy ochrony przyrody w wyniku realizacji zamierzeń projektu planu.

11.2 FORMY OCHRONY PRAWNEJ

W granicach przedmiotowego terenu identyfikuje się formę ochrony przyrody w myśl *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, natomiast na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody. Ochrona ww. form jest realizowana zgodnie z podstawą prawną, a proponowane w projekcie planu rozwiązania planistycznie nie stanowią istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego Parku Krajobrazowego oraz pomnika przyrody. Proponowane w projekcie planu przeznaczenia korespondują z aktualnym istniejącym zagospodarowaniem terenu. Tym samym nie przewiduje się zagrożenia dla form ochrony prawnej przyrody w wyniku realizacji zamierzeń projektu planu.

11.3 OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO A NIE OBJĘTE OCHRONĄ

Nie identyfikuje się obszarów cennych przyrodniczo i jednocześnie nie objętych ochroną, zatem nie przewiduje się zagrożenia dla nich.

11.4 KORYTARZE EKOLOGICZNE

Obszary opracowania znajdują się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych rangi krajowej (korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000)⁵⁴, natomiast w zakresie w korytarzy ekologicznych wojewódzkich⁵⁵ wskazuje się, iż krańce północny i północno-wschodni obszaru nr 1 znajdują się w zasięgu regionalnego korytarza ornitologicznego Dolina górnej Wisły - Dolina górnej Odry. Tym samym nie przewiduje się zagrożenia dla ciągłości i funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

⁵⁴ <https://mapa.korytarze.pl/>, dostęp: 14.06.2024r.

⁵⁵ Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis]

11.5 LASY OCHRONNE

W granicach opracowania nie zidentyfikowano lasów ochronnych, czyli obszarów leśnych podlegających ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w *Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach*. Nie przewiduje się zatem zagrożenia dla lasów ochronnych.

11.6 GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*, gdzie w art. 6 wskazano, iż na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

W granicach opracowania – na obszarze nr 1 – identyfikuje się grunty leśne. W związku z zamiarem wprowadzenia nowego przeznaczenia terenu na użytku Ls opracowano i wysłano wniosek leśny o wyłączenie przedmiotowego obszaru z produkcji leśnej.

W granicach opracowania identyfikuje się następujące użytki rolne: R, Ps, Lz. Część ww. użytków jest zagospodarowana. Nowe tereny mieszkaniowe zostaną częściowo wprowadzone na wszystkich z ww. użytków.

11.7 ZŁOŻA KOPALIN

Przedmiotowe obszary usytuowane są w zasięgu występowania złóż węgla kamiennego „Paruszowiec” ID 359, „Jejkowice” ID 9525, „Dębieńsko” ID 347 oraz „Dębieńsko 1” ID 11191, które podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*. Ww. złoża węgla kamiennego zostały wskazane w projekcie planu. Przedmiotowe obszary znajdują się poza granicami obszarów i terenów górniczych. Eksploatacja nie jest realizowana.

W przypadku projektowania inwestycji na terenie opracowania planu miejscowego, konieczne jest każdorazowe uzyskanie przez inwestora warunków geologiczno-górniczych od Okręgowego Urzędu Górniczego/Wyższego Urzędu Górniczego/przedsiębiorcy górniczego oraz przeprowadzenie badań niezbędnych do pozyskania informacji geologiczno-inżynierskich.

11.8 ZASOBY WODNE

Zasoby wodne i ich ochrona opierają się o *Ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne*, która reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Analizowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zawiera ustalenia w zakresie odprowadzenia ścieków, które wskazują właściwe praktyki w przedmiotowym zakresie i wskazuje obecność udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik oraz projektowanego obszaru ochronnego udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik. Uwzględniając charakter projektu planu, wskazane w nim przeznaczenia terenów, jak również zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz ładu przestrzennego, nie przewiduje się istotnego zagrożenia dla zasobów wodnych w granicach opracowania.

11.9 POWIERZCHNIA ZIEMI I GRUNTY

Jak wykazano już wcześniej, projekt planu zasadniczo utrwała obecny sposób wykorzystania terenu, dając jednak możliwość rozbudowy istniejącej tkanki urbanistycznej (poszerzone zostają tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, wprowadzone zostają tereny US oraz wskazano parametry dla wszystkich terenów). Ponadto projekt planu wskazuje zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz ładu przestrzennego.

Ze względu na aktualny sposób zagospodarowania obszaru opracowania oraz oddziaływania z nim związane przewiduje się jedynie nieznaczne dodatkowe przekształcenia powierzchni ziemi i gruntu, które mogą mieć miejsce w wyniku realizacji zamierzeń wskazanych w projekcie planu – realizacja nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę (dogęszczanie zabudowy). Ponadto uwagę zwraca się na teren US (park sportowy), gdzie w projekcie planu wskazano *maksymalny udział powierzchni zabudowy – 20%, nadziemna intensywność zabudowy maksymalna – 0,5, maksymalna wysokość zabudowy: budynki – 10 m, budowle – 20 m*, co daje możliwość realizacji zabudowy. W planie obowiązującym w tej części obszaru funkcjonowały przeznaczenia ZL i ZC, które zasadniczo nie umożliwiały zabudowy.

W większości gleby przedmiotowego obszaru utraciły swą wartość użytkową w wyniku mechanicznego przekształcenia (zasypywanie, niwelacja terenu pod zabudowę kubaturową i tereny komunikacji, niszczenie profili glebowych i warstw próchnicznych gleb, zmiany stosunków wodnych (osuszenie, zanieczyszczenie gleb)). Na terenie objętym projektem planu występują już obecnie utwory typologicznie zaliczone do urbisoli i ekranosoli (gleb przykrytych). Powierzchnie przykrywające mają tu zazwyczaj postać asfaltu, kostki betonowej, litego betonu.

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z utrzymaniem oddziaływań. Możliwe zmiany mogą zostać wprowadzone na poszerzonych terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz na terenie US. Tutaj w przypadku realizacji inwestycji może dojść do ponownej niwelacji terenu, realizacji wykopów, zdarcia wierzchniej warstwy gleby oraz murawy, jej zdeponowania i zabezpieczania, nawiezienia materiału obcego, utwardzenia oraz wykonanie nawierzchni całkowicie lub częściowo nieprzepuszczalnej. Po zrealizowaniu inwestycji, właściwą praktyką jest rozplantowanie zabezpieczonej wcześniej gleby – humusu.

Realizacja zamierzeń planistycznych może wpłynąć na zmiany powierzchni ziemi i gruntu przede wszystkim na obszarach do tej pory wolnych od zabudowy, a wskazanych w projekcie planu jako tereny zabudowy (ogółem).

11.10 POWIETRZE

Projekt planu ma zasadniczo charakter zachowawczy i utrwalający obecny sposób wykorzystania terenu, przy wprowadzeniu stosunkowo niewielkich zmian. Projekt planu ma zatem charakter noweli dostosowującej dotychczasowe przeznaczenie terenu do obecnych zasad techniki prawodawczej.

Realizacja zamierzeń planistycznych nie wpłynie istotnie na zmiany warunków aerosanitarnych przedmiotowego terenu. Oddziaływanie nowych przeznaczeń na powietrze będzie niewielkie w ogólnie odnotowywanych dotychczas parametrach (w granicach opracowania, jak i w otoczeniu). Na etapie eksploatacji warunki będą tożsame z aktualnie panującymi. Jedynie na etapie realizacji zamierzeń możliwe jest nieznaczne wzmoczenie oddziaływania na powietrze – czasowe pogorszenie

warunków aerosanitarnych ze względu na chwilowe wzmożone emisje głównie pyłowe do powietrza na etapie realizacji poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych, co wynikać będzie głównie z ingerencji w powierzchnię gruntu (niwelacje, nadsypywanie, przemieszczanie zdeponowanego materiału).

Zaznacza się, iż projekt planu *dopuszcza dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wydajne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.*

11.11 FLORA I FAUNA

Flora i fauna podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Prawo ochrony środowiska wskazuje, iż ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Natomiast ochrona gatunkowa w myśl *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W *Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nie szkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nie szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Zasadniczo na obszarze opracowania nie występują rośliny objęte całkowitą ochroną i częściową ochroną, lecz ze względu na położenie obszaru nr 2 w Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” mogą występować rośliny objęte ochroną prawną i ochroną częściową. Podobna sytuacja może mieć miejsce w odniesieniu do gatunków fauny. Poza tym przedmiotowy obszar jest znacznie przekształcony antropogenicznie, a tereny biologicznie czynne w większości mają charakter terenów zieleni urządzonej, pielęgnowanej. Gatunki fauny na ogół dostosowały się do warunków przyrodniczych panujących w granicach opracowania. W związku z powyższym nie przewiduje się istotnego potencjalnego zagrożenia dla fauny i flory.

11.12 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Walory krajobrazowe interpretowane są jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

W granicach przedmiotowych obszarów krajobraz ma znamiona krajobrazu kulturowego – zurbanizowanego, zainwestowanego. Taki krajobraz jest wynikiem przekształcania krajobrazu naturalnego przez grupy kulturowe i nakładania zróżnicowanych elementów kulturowych różnego wieku na tę samą przestrzeń i wszystkie jej aspekty. Krajobraz obszarów objętych planem jest słabo zróżnicowany. Znaczna część przedmiotowych obszarów jest zagospodarowana w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Ponadto wschodnia część obszaru nr 1 zagospodarowana jest w kierunku rekreacyjno-sportowym tj. park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”. W granicach przedmiotowych obszarów identyfikuje się także sieć układ terenów komunikacji kołowej (drogi różnych klas).

Pierwotna rzeźba terenu została przekształcona pod wpływem morfogenetycznej działalności człowieka związanej z realizacją obiektów kubaturowych i ciągów komunikacyjnych. Powierzchniowo teren zabudowany jest zdominowany przez powierzchnie utwardzone m.in. kostka betonowa, beton. Tereny niezabudowane porośnięte są roślinnością urządzoną (park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec” oraz ogrody przydomowe). Dodatkowo tereny biologicznie czynne niezagospodarowane i zdegradowane porasta roślinność ruderalna.

Na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem **1/2US**.

Lokalny krajobraz urozmaica lokalizacja obiektu zabytkowego ujętego w gminnej ewidencji zabytków – Polski Schron Bojowy WAWOK 1939 r. – przy ul. Kpt. Leopolda Janiego. Schron położony w terenie oznaczonym symbolem **1/1ZP**.

Ze względu aktualny sposób zagospodarowania obszaru opracowania oraz oddziaływania z nim związane przewiduje się jedynie nieznaczne dodatkowe przekształcenia lokalnych walorów krajobrazowych, co może mieć miejsce w wyniku realizacji zamierzeń wskazanych w projekcie planu – realizacja nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę (dogęszczenie zabudowy). Ponadto uwagę zwraca się na teren US (park sportowy), gdzie w projekcie planu wskazano *maksymalny udział powierzchni zabudowy – 20%, nadziemna intensywność zabudowy maksymalna – 0,5, maksymalna wysokość zabudowy: budynki – 10 m, budowle – 20 m*, co daje możliwość realizacji zabudowy. W planie obowiązującym w tej części obszaru funkcjonowały przeznaczenia ZL i ZC, które zasadniczo nie umożliwiały zabudowy.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.), na samorządzie województwa spoczywa obowiązek sporządzenia audytu krajobrazowego. Jego szczegółowy zakres i metodologia zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych. W związku z powyższym, wypełniając ustawowy obowiązek Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 1769/60/VI/2019 z dnia

8 sierpnia 2019 r. przystąpił do sporządzenia audytu krajobrazowego województwa śląskiego. Audyt wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania, ochrony obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz krajobrazów priorytetowych. Projekt dokumentu zostanie poddany szerokim konsultacjom społecznym, a wyniki audytu krajobrazowego zostaną uwzględnione w regionalnych i gminnych dokumentach planistycznych. Na chwilę obecną audyt krajobrazowy nadal nie został ukończony (prace w toku)⁵⁶.

11.13 KLIMAT AKUSTYCZNY

Hałasem jest każdy niepożądany, nieprzyjemny, dokuczliwy, a nawet szkodliwy dźwięk, który praktycznie towarzyszy każdej działalności człowieka. Zgodnie z *Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę w odniesieniu do terenów chronionych określonych w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Są one zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren oraz od pory doby.

Do głównych źródeł hałasu w granicach obszaru nr 1 należą:

- droga wojewódzka 920 – ul. Rudzka – odnotowywany obecnie przedział immisji L_{dwn} osiąga wartości do 79,9 dB, z wartościami malejącymi wraz z odległością od drogi - do 55,0 dB;
- droga krajowa 78 – ul. Gliwicka – odnotowywany obecnie przedział immisji L_{dwn} osiąga wartości do 79,9 dB.

Do głównych źródeł hałasu w granicach obszaru nr 2 należą:

- droga lokalna – ul. Willowa – odnotowywany obecnie przedział immisji L_{dwn} osiąga wartości do 69,9 dB,
- droga lokalna – ul. Teofila Bieli – odnotowywany obecnie przedział immisji L_{dwn} osiąga wartości do 69,9 dB⁵⁷.

W odniesieniu do terenu nr 2 wskazuje się również parametry związane z funkcjonowaniem terenów kolei zlokalizowanych na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny – odnotowywany obecnie przedział immisji L_{dwn} osiąga wartości do 64,9 dB.

Realizacja zamierzeń planistycznych nie wpłynie na zmiany warunków akustycznych przedmiotowego terenu. Oddziaływanie na akustykę nowych przeznaczeń będzie niedostrzegalne w ogólnie odnotowywanych dotychczas parametrach. Na etapie eksploatacji warunki będą tożsame z aktualnie panującymi. Jedynie na etapie realizacji zamierzeń możliwe jest nieznaczne wzmożenie oddziaływania akustycznego.

⁵⁶ <https://forumprzestrzeni.slaskie.pl/content/audyt-krajobrazowy>

⁵⁷ Strategiczna mapa hałasu dla miasta Rybnika. 2022. LEMITOR Ochrona Środowiska sp. z o.o. sp. k.

11.14 EMISJA NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Zagadnienie reguluje *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku*.

Promieniowanie niejonizujące obecnie uważa się za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

W odniesieniu do przedmiotowego terenu nie wskazuje się istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w jego granicach. W związku z powyższym nie przewiduje się istotnego zagrożenia wynikającego z emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego.

Nadmienia się jedynie, iż w niedalekiej odległości zlokalizowane są źródła promieniowania elektromagnetycznego w postaci dwóch nadajników i baz telefonii komórkowej zlokalizowanych przy ul. Gliwickiej 72 (maszty oświetleniowe stadionu)⁵⁸.

11.15 DZIEDZICTWO KULTUROWE

W granicach opracowania brak obiektów i obszarów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków województwa śląskiego. Natomiast w zachodniej części obszaru nr 1 zlokalizowany jest obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków – Polski Schron Bojowy WAWOK 1939 r. – przy ul. Kpt. Leopolda Janiego – położony w terenie oznaczonym symbolem **1/12P**, dla którego w projekcie planu ustala się ochronę konserwatorską. Ponadto nie identyfikuje się w granicach opracowania, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk archeologicznych.

W projekcie planu wprowadzono zapisy w zakresie ochrony konserwatorskiej obiektu. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego.

11.16 MOŻLIWE ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI W PRZYPADKU REALIZACJI ZAMIERZEŃ WSKAZANYCH W PROJEKCIE PLANU

Biorąc pod uwagę charakter planowanych zamierzeń inwestycyjnych wynikających z analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, należy stwierdzić, iż nie wiążą się one ze znacznymi wpływami na zdrowie ludzi. Przeznaczenia terenów są spójne z aktualnym zagospodarowaniem i obecną funkcją obszaru. Ponadto projekt planu stanowi zasadniczo nowelę obowiązującego planu miejscowego. Oddziaływania długotrwałe będą spójne z oddziaływaniami już występującymi w granicach opracowania. Ewentualne oddziaływania mogące mieć potencjalny wpływ na warunki życia bądź zdrowie, mogą wynikać głównie z etapu realizacji zamierzenia – tj. oddziaływania krótkotrwałe i chwilowe, które mogą się pojawić w przypadku realizacji nowych budynków mieszkalnych lub usługowych (oddziaływania w postaci emisji hałasu, emisji pyłu,

⁵⁸ <http://beta.btsearch.pl> (dostęp: 15.05.2024 r.)

emisji spalin, emisji wibracji związanych głównie z pracą pojazdów i maszyn wykonujących pracę związaną z przygotowaniem terenu, transportem materiałów oraz budową obiektów).

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje realizacji inwestycji dużego ryzyka. W projekcie planu nie wprowadza się wprost regulacji w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, jak również przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W tym zakresie należy każdorazowo weryfikować zamierzenia planistyczne z ww. rozporządzeniami. Jednocześnie domniemuje się, iż powyższe wynika z charakteru projektu planu, który koresponduje w zakresie głównych przeznaczeń terenu z planem obowiązującym oraz z istniejącym zagospodarowaniem obszaru. Zwrócić należy uwagę, iż zakres przeznaczeń terenów ustalonych w projekcie planu uniemożliwia wprost lokalizację zakładów produkcyjnych i uciążliwych usług.

11.17 WPŁYW PLANOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW NA OBSZARY SĄSIEDNIE, W SZCZEGÓLNOŚCI NA TERENY PODLEGAJĄCE OCHRONIE AKUSTYCZNEJ

Realizacja zamierzeń wskazanych w projekcie planu nie wpłynie istotnie na obszary sąsiednie, w tym na tereny podlegające ochronie akustycznej. Jedynie na etapie realizacji zamierzeń możliwe jest nieznaczne wzmożenie oddziaływania akustycznego. Na etapie eksploatacji warunki będą tożsame z aktualnie panującymi.

12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

12.1 OCHRONA OBSZARU NATURA 2000

W granicach opracowania, jak również w jego otoczeniu nie identyfikuje się obszarów ochrony Natura 2000. Zatem nie przewiduje się zagrożenia dla tego typu formy ochrony przyrody w wyniku realizacji zamierzeń projektu planu.

12.2 OCHRONA SKŁADOWYCH ŚRODOWISKA

Projekt planu ma zasadniczo charakter zachowawczy i utrwalający obecny sposób wykorzystania terenu, przy wprowadzeniu stosunkowo niewielkich zmian. Projekt planu ma zatem charakter noweli dostosowującej dotychczasowe przeznaczenie terenu do obecnych zasad techniki prawodawczej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje realizacji inwestycji dużego ryzyka. W projekcie planu nie wprowadza się wprost regulacji w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, jak również przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco

oddziaływać na środowisko. W tym zakresie należy każdorazowo weryfikować zamierzenia planistyczne z ww. rozporządzeniami. Jednocześnie domniemuje się, iż powyższe wynika z charakteru projektu planu, który koresponduje w zakresie głównych przeznaczeń terenu z planem obowiązującym oraz z istniejącym zagospodarowaniem obszaru. Zwrócić należy uwagę, iż zakres przeznaczeń terenów ustalonych w projekcie planu uniemożliwia wprost lokalizację zakładów produkcyjnych i uciążliwych usług.

W podrozdziale 12.3 zestawiono zapisy projektu planu, które mają na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko.

Biorąc pod uwagę stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem najważniejszymi przedsięwzięciami ograniczającymi zagrożenia dla środowiska byłoby:

- wprowadzenie właściwych parametrów dotyczących nowych terenów zabudowy i zagospodarowania oraz ich przestrzeganie,
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwiającej ich recykling (zgodnie z przepisami odrębnymi),
- ograniczanie niskiej emisji,
- korzystanie z ciepła sieciowego lub proekologicznych źródeł ciepła (w tym OZE i pompy ciepła),
- korzystanie ze zorganizowanej, lokalnej sieci kanalizacyjnej,
- bezwzględny zakaz odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarczych do gleb, wód powierzchniowych, kanałów melioracyjnych,
- bezwzględny zakaz spalania śmieci,
- respektowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z treścią miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- respektowanie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu.

12.3 ZAPISY PROJEKTU PLANU MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZANIE NEGATYWNYCH WPŁYWÓW NA ŚRODOWISKO

W przedmiotowym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono zapisy, które mają na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko. Sposób, w jaki w projekcie planu realizowane są zapisy z zakresu ochrony poszczególnych elementów środowiska został opisany poniżej.

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) *nakazuje się lokalizowanie budynków zgodnie z wyznaczonymi na rysunkach planu nieprzekraczalnymi liniami zabudowy;*
- 2) *wobec legalnie istniejących w dniu wejścia w życie planu miejscowego obiektów budowlanych, niezgodnych z jego ustaleniami, dopuszcza się:*
 - a) *w przypadku ich zlokalizowania w całości lub w części poza wyznaczonymi w planie nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, zmianę sposobu ich użytkowania oraz prowadzenia w tych obiektach robót budowlanych za wyjątkiem rozbudowy poza te linie,*
 - b) *w przypadku niezgodności z parametrami i wskaźnikami kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu określonymi w planie dla poszczególnych terenów, w których się*

- znajdują, zmianę sposobu ich użytkowania oraz prowadzenie w tych obiektach robót budowlanych za wyjątkiem odbudowy, rozbudowy lub nadbudowy;
- 3) zakazuje się stosowania pokrycia elewacji w formie paneli z tworzyw sztucznych typu siding, blachy falistej lub trapezowej na terenach oznaczonych symbolami: 1/1MN – 1/19MN, 2/1MN – 2/12MN, 1/1MW, 1/2MW, 1/1MN-U – 1/4MN-U, 1/1MW-U;
 - 4) dopuszcza się stosowanie na obiektach budowlanych każdego rodzaju dachu z zastrzeżeniem, że kąt nachylenia połaci dachu nie może być większy niż 45°;
 - 5) dopuszcza się sytuowanie budynku na działce budowlanej bezpośrednio przy jej granicy na terenach oznaczonych symbolami: 1/2MN, 1/3MN, 1/4MN, 1/8MN, 1/9MN, 1/15MN, 1/18MN, 1/4MN-U, 1/1U, z zastrzeżeniem pkt 1;
 - 6) dopuszcza się na wszystkich terenach lokalizowanie:
 - a) dojeżdż, dojazdów, w tym do działek budowlanych, oraz ścieżek rowerowych,
 - b) sieci uzbrojenia terenu,
 - c) obiektów małej architektury.

OCHRONA ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Obszar nr 2 objęty planem znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Śla. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem 1/2US.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu – dopuszcza się poziom hałasu:

- 1) dla terenów oznaczonych symbolami: 1/1MN – 1/19MN, 2/1MN – 2/12MN, 1/1MW, 1/2MW jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla terenów oznaczonych symbolami: 1/1MN-U – 1/4MN-U, 1/1MW-U jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową;
- 3) dla terenów oznaczonych symbolami 1/1US oraz 1/2US jak dla terenów na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) ustala się ochronę konserwatorską oznaczonego graficznie na rysunku planu obiektu zabytkowego ujętego w gminnej ewidencji zabytków – Polski Schron Bojowy WAWOK 1939 r. – przy ul. Kpt. Leopolda Janiego – położony w terenie oznaczonym symbolem **1/1ZP**;
- 2) ochrona konserwatorska, o której mowa w pkt 1, obejmuje ochronę zabytkowej formy i substancji budynku tj. zachowanie w niezmienionej postaci sposobu ukształtowania bryły oraz wysokości zabudowy.

OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU

Obowiązują następujące ustalenia dotyczące granic i sposobów zagospodarowania terenów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią:

- 1) na obszarze nr 1 objętym planem znajduje się udokumentowane złożo węgla kamiennego „Paruszowiec”;
- 2) na obszarze nr 2 objętym planem znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego „Dębieńsko” oraz „Dębieńsko 1”;
- 3) na obszarze nr 1 objętym planem znajduje się pas izolujący teren cmentarza – 50 m;
- 4) na obszarze nr 1 objętym planem znajduje się pas izolujący teren cmentarza – 150 m;
- 5) na obszarze nr 1 znajduje się pomnik przyrody – drzewo – lipa drobnolistna *Tilia cordata* – uznane za pomnik przyrody uchwałą nr 684/XLIII/2006 Rady Miasta Rybnika z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew, rosnących na terenie Miasta Rybnika (Dz. Urz. Woj. Ślą. z 2006 r. Nr 45 poz. 1272), zlokalizowane na terenie oznaczonym symbolem **1/2US**;
- 6) obszar nr 1 objęty planem znajduje się w granicach:
 - a) udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Jejkowice”,
 - b) udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik,
 - c) projektowanego obszaru ochronnego udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik;
- 7) obszar nr 2 objęty planem znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- 1) nakazuje się dostawę ciepła poprzez:
 - a) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 2, lub
 - b) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej, lub
 - c) lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
- 2) w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

OCHRONA ŚRODOWISKA GRUNTOWO – WODNEGO

Obszar nr 1 objęty planem znajduje się w całości w granicach:

- a) udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Jejkowice”;
- b) udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik;
- c) projektowanego obszaru ochronnego udokumentowanego lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik.

W zakresie odprowadzania ścieków:

- 1) nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 399);

- 2) nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- 3) nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dróg publicznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1518).

OCHRONA PRZED NADMIERNYM HAŁASEM

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu – dopuszcza się poziom hałasu:

- 1) dla terenów oznaczonych symbolami: 1/1MN – 1/19MN, 2/1MN – 2/12MN, 1/1MW, 1/2MW jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla terenów oznaczonych symbolami: 1/1MN-U – 1/4MN-U, 1/1MW-U jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową;
- 3) dla terenów oznaczonych symbolami 1/1US oraz 1/2US jak dla terenów na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

W zakresie gospodarki odpadami:

- 1) zakazuje się prowadzenia działalności związanej z gospodarowaniem odpadami za wyjątkiem zbierania i przetwarzania odpadów wytwarzanych jako element towarzyszący prowadzeniu działalności zgodnej z przeznaczeniem terenu;
- 2) nakazuje się lokalizowanie miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych jako osłoniętych od strony dróg publicznych i dróg wewnętrznych.

13. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Analizując kompleksowo projekt przedstawiony do oceny przyjmuje się, iż zasadniczo większość przyjętych rozwiązań jest słuszna. Projekt planu ma zasadniczo charakter zachowawczy i utrwalający obecny sposób wykorzystania terenu, przy wprowadzeniu stosunkowo niewielkich zmian. Projekt planu ma zatem charakter noweli dostosowującej dotychczasowe przeznaczenie terenu do obecnych zasad techniki prawodawczej. Nie przewiduje się istotnego zagrożenia dla aktualnego stanu środowiska.

Jednak ze względu na konieczność zaproponowania rozwiązania alternatywnego do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie, po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiskowych

i społeczno-gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem charakteru przedmiotowego terenu, jako rozwiązanie alternatywne można wskazać rezygnację z części planowanych zamierzeń.

Zaproponować można tutaj ograniczenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu US (sport i rekreacja) w zakresie zmniejszenia maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy oraz maksymalnej wysokości zabudowy. Pozwoli to na ograniczenie realizacji obiektów budowlanych w granicach parku sportowego.

Brak realizacji ustaleń miejscowego projektu planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na środowisko i nie spowoduje zmian jego składowych.

14. OCENA MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PLANU

Niniejszy rozdział wypełnia zalecenia zawarte w art. 51, ust. 2, pkt 1, litera d *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Oddziaływanie realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, planowanych przeznaczeń i funkcji, ograniczane dodatkowo zapisami planu, będą miały charakter lokalny. Ponadto uwzględniając położenie przedmiotowego obszaru, jego powierzchnię, charakter planowanych zmian przeznaczenia terenu, można stwierdzić, iż realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

15. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Główne cele ochrony środowiska zostały wyróżnione m.in. w poniższych dokumentach rangi krajowej:

1. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. 2019 r.,
2. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. 2011 r. (dokument uchylony w 2020 r.),
3. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432). 2001 r.,
4. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju. 2000 r.

oraz dokumentach międzynarodowych, które zostały ratyfikowane przez Polskę (ich ustalenia w znaczącej części korespondują z ustaleniami powyżej wskazanych dokumentów oraz obowiązujących przepisów prawnych).

Poniżej zestawiono główne cele zawarte w wymienionych dokumentach z uwzględnieniem odniesienia się do nich w przedmiotowym projekcie planu miejscowego.

TABELA 1. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA W DOKUMENTACH KRAJOWYCH

DOKUMENT I CELE W NIM ZAWARTE	UWZGLĘDNIENIE
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030	
ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE WODAMI, W TYM ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO CZYSTEJ WODY DLA SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI ORAZ OSIĄGNIĘCIE DOBREGO STANU WÓD	+
LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA LUB ISTOTNE ZMNIJSZENIE ICH ODDZIAŁYWANIA	+
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI, W TYM GLEB	+
PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA ORAZ ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA BIOLOGICZNEGO, JĄDROWEGO I OCHRONY RADIOLOGICZNEJ	NIE DOTYCZY
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO, W TYM OCHRONA I POPRAWA STANU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	+
WSPIERANIE WIELOFUNKCYJNEJ I TRWAŁE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	NIE DOTYCZY
GOSPODARKA ODPADAMI W KIERUNKU GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM	NIE DOTYCZY
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI POPRZECZ OPRACOWANIE I WDROŻENIE POLITYKI SUROWCOWEJ PAŃSTWA	+
WSPIERANIE WDRAŻANIA EKOINNOWACJI ORAZ UPOWSZECHNIANIE NAJLEPSZYCH DOSTĘPNYCH TECHNIK BAT	NIE DOTYCZY
PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU	+
ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH	+
KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	
ZASPOKOJENIA BIEŻĄCYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH SPOŁECZEŃSTWA W DRODZE NAJMNIEJSZYCH KONFLIKTÓW EKOLOGICZNYCH I SPOŁECZNYCH	+
ZABEZPIECZENIA MOŻLIWOŚCI DALSZEGO ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO W OPARCIU O ZACHOWANE W DOBRYM STANIE ZASOBY NATURALNE, KULTUROWE I LOKALNE WALORY ŚRODOWISKA	+
ZAPEWNIENIA RACJONALNEGO POWIĄZANIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO Z OCHRONĄ ZASOBÓW WODNYCH I ICH DOSTĘPNOŚCIĄ	+
ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POPRZECZ PODJĘCIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OGRANICZENIA RYZYKA POWODZIOWEGO ORAZ ZAGROŻENIA SKUTKAMI SUSZY	+
ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU NA WIELU OBSZARACH POLSKI PRZECZ SKUTECZNĄ OCHRONĘ ŹŁÓŻ KOPALIN (W TYM WÓD LECZNICZYCH, TERMALNYCH I SOLANEK) PRZECZ NIERACJONALNĄ I NIELEGALNĄ EKSPLOATACJĄ	NIE DOTYCZY
KONCEPCJA POLITYKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU	
PRZYJĘCIE NADRZĘDNEJ ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	+
EKSPONOWANIE WARTOŚCI KRAJOBRAZOWYCH I ICH HARMONIZOWANIE Z ZAGOSPODAROWANIEM	+
OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH POPRZECZ PROWADZENIE WODOCHRONNEJ GOSPODARKI W ZLEWNIACH, POLEGAJĄCEJ M.IN. NA WPROWADZENIU SZCZEGÓLNYCH ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA W OBSZARACH ALIMENTACJI WÓD PODZIEMNYCH, ZACHOWANIE NIEUREGULOWANYCH RZEK, KTÓRYCH FUNKCJE PRZYRODNICZE NIE ULEGŁY DEWASTACJI	+
OCHRONA DOLIN RZECZNYCH REPREZENTUJĄCYCH BOGACTWO PRZYRODY ORAZ SPEŁNIAJĄCYCH FUNKCJE KORYTARZY EKOLOGICZNYCH, OCZEK WODNYCH I TERENÓW WODNO-BŁOTNYCH	+
TWORZENIE WARUNKÓW DLA OCHRONY I ROZWOJU TERENÓW ZIELONYCH WEWNĄTRZ I WOKÓŁ MIAST ORAZ ZAGOSPODAROWANYCH TERENÓW REKREACYJNYCH	+
ZAHAMOWANIE PROCESÓW DEGRADACJI ORAZ PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH O SZCZEGÓLNYM JEGO ZNISZCZENIU LUB ZUBOŻENIU PRZECZ URBANIZACJĄ, MELIORACJE OSUSZAJĄCE ORAZ REGULACJE RZEK	+
OKREŚLENIE OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH OGRANICZENIA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ I GOSPODARCZEJ	+
OKREŚLENIE ŹŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH, KTÓRYCH EKSPLOATACJA NIE MOŻE BYĆ URUCHOMIONA, JEŻELI MOŻE NARUSZAĆ INNE ZASOBY PRZYRODY, ISTOTNE CZĘŚCI LUB CAŁOŚĆ SYSTEMU EKOLOGICZNEGO	+
UWZGLĘDNIENIE EKOLOGICZNYCH PODSTAW POLITYKI PRZESTRZENNEJ W STOSUNKU DO TRANSPORTU POPRZECZ WSKAZANIE OBSZARÓW DO PREFERENCJI PROŚRODOWISKOWEGO TRANSPORTU I NASYCENIE ODPOWIEDNIM TRANSPORTEM OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH SPOŁECZNYCH, REALIZACJE NA PRZEBIEGU KORYTARZY EKOLOGICZNYCH PRZEPUSTÓW DROGOWYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH MIGRACJE FAUNY, ODPOWIEDNIE TRASOWANIE AUTOSTRAD Z OMINIĘCIEM OBSZARÓW O CENNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH	+

STOPNIOWE ROZSZERZANIE I UTRWALANIE DOBREJ KONDYCJI EKOLOGICZNEJ OBSZARÓW O WALORACH PRZYRODNICZYCH OBJĘTYCH OCHRONĄ PRAWNĄ	+
POWSZECHNE I WSPÓŁZALEŻNE UWZGLĘDNIENIE UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ PROGRAMACH PRZEDSIĘWZIĘĆ PUBLICZNYCH O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	+
PROMOWANIE EKOLOGICZNYCH KIERUNKÓW I FORM W WYBRANYCH DZIEDZINACH I OBSZARACH (EKOTURYSTYKA, EKOROLNICTWO, EKOSADOWNICTWO)	NIE DOTYCZY
ZLIKWIDOWANIE ZAGROŻENIA EKOLOGICZNEGO W OBSZARACH O PRZEKROCZONYCH NORMACH ZANIECZYSZCZEŃ	+
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ OBSZARÓW NIEZDEGRADOWANYCH, KTÓRE STANOWIĄ GŁÓWNY POTENCJAŁ PRZYRODNICZY KRAJU	+
USTANOWIENIE OBOWIĄZKOWEJ KOMASACJI GRUNTÓW REALIZOWANEJ W OPARCIU O POMOC PAŃSTWA, PODPORZĄDKOWANEJ DZIAŁALNOŚCI PRZECIWEROZYOJNEJ NA NAJLEPSZYCH GLEBACH ORAZ NAJBARDZIEJ PODATNYCH NA EROZJĘ WODNĄ LUB PODJĘCIE INNYCH SKUTECZNYCH ŚRODKÓW GWARANTUJĄCYCH ODPOWIEDNIE ICH ZABEZPIECZENIE PRZED EROZJĄ	NIE DOTYCZY
ZAHAMOWANIE ROZPRASZANIA ZABUDOWY, ZWŁASZCZA NA TERENY O WYSOKICH WALORACH KRAJOBRAZOWYCH	+
OCHRONA JAKO „DZIEDZICTWA LUDZKOŚCI” ZANIKAJĄCYCH KRAJOBRAZÓW (MOZAIKI EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH, ŁĄKOWYCH, POLNYCH ORAZ ZWIĄZANYCH Z OSADNICTWEM)	NIE DOTYCZY
PRIORYTETOWE TRAKTOWANIE TWORZENIA KORYTARZY EKOLOGICZNYCH W TRAKCIE REALIZACJI PROGRAMÓW ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI	NIE DOTYCZY
OCHRONA I WYKORZYSTANIE RODZIMEJ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W PROGRAMACH REKULTYWACJI OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ	+
POLSKA 2025 - DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA TRWAŁEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU	
GŁÓWNYM JEJ CELEM JEST STWORZENIE WARUNKÓW DLA STYMULOWANIA ROZWOJU, SPRZYJAJĄCYCH SUKCESYWNEMU ELIMINOWANIU PROCESÓW I DZIAŁAŃ GOSPODARCZYCH SZKODLIWYCH DLA ŚRODOWISKA I ZDROWIA LUDZI, PROMOWANIU SPOSOBÓW GOSPODAROWANIA PRZYJAZNYCH DLA ŚRODOWISKA ORAZ PRZYWRACANIU RÓWNOWAGI NA OBSZARACH DEWASTACJI I DEGRADACJI PRZYRODNICZEJ. GŁÓWNYM ZAŁOŻENIEM ROZWOJOWYM STRATEGII JEST UTRZYMANIE WZROSTU GOSPODARCZEGO W POWIĄZANIU ZE ZDECYDOWANYM WZROSTEM EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA SUROWCÓW, PALIW ORAZ ZASOBÓW PRZYRODY A TAKŻE ZAPEWNIENIEM BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO KRAJU. PONADTO STRATEGIA ZALECA:	+
UWZGLĘDNIĆ W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ELEMENTÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, OCHRONY RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I POMNIKÓW NATURY	+
POMOC PAŃSTWA DLA DZIAŁALNOŚCI PROEKOLOGICZNEJ, REKULTYWACJI TERENÓW I ZASOBÓW SKAŻONYCH, DLA CZYNNEJ OCHRONY ŚRODOWISKA I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	+
PRZESTRZEGANIE PRAWA EKOLOGICZNEGO KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO PRZEZ WSZYSTKIE PODMIOTY	+
ZAPEWNIENIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW	+
ZAPEWNIENIE KONKURENCYJNOŚCI WYKORZYSTANIA ZASOBÓW ODNAWIALNYCH I RECYKLINGU SUROWCÓW	+
ZAPEWNIENIE SWOBODNEGO TRANSFERU TECHNOLOGICZNEGO I INWESTYCJI PROEKOLOGICZNYCH	+
UWZGLĘDNIENIE ZAGADNIEŃ ŚRODOWISKOWYCH W OPRACOWYWANYCH POLITYKACH I PROGRAMACH SEKTOROWYCH SZCZEBŁA KRAJOWEGO I REGIONALNEGO	+
POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA	
JEST PODSTAWĄ DO PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ NA SZCZEBŁU LOKALNYM. JEJ GŁÓWNE CELE TO: M. IN.:	
ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW, ODZYSKIWANIE SUROWCÓW I PONOWNE WYKORZYSTYWANIE ODPADÓW ORAZ BEZPIECZNE DLA ŚRODOWISKA KOŃCOWE UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW	+
LIKWIDACJĘ ZANIECZYSZCZEŃ U ŹRÓDŁA, OGRANICZENIE EMISJI PYŁOWEJ, GAZOWEJ I GAZÓW CIEPLARNIANYCH DO WIELKOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z PRZEPISÓW I ZOBOWIĄZAŃ MIĘDZYNARODOWYCH ORAZ WPROWADZANIE NORM EMISYJNYCH I PRODUKTOWYCH W GOSPODARCE	+
RACJONALIZACJĘ I MODERNIZACJĘ GOSPODARKI ENERGETYCZNEJ	+
ZMNIEJSZENIE UCIAŻLIWOŚCI TRANSPORTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DROGOWEGO NA TERENACH ZAMIESZKANIA	+

16. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Niniejsza prognoza odnosi się do projektowanego dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sam w sobie zawiera wskazania z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń planu, ze względu na wielkość, czas funkcjonowania i ewentualną szkodliwość przewidywanych inwestycji, nie wymaga prowadzenia stałego monitoringu kontrolującego stan powietrza, poziom hałasu czy wibracji. Przy ewentualnych zaobserwowanych negatywnych skutkach zaobserwowanych przez inwestora lub osoby postronne, monitorowaniem zajmą się odpowiednie służby – w zakresie jakości powietrza, wód powierzchniowych czy wód podziemnych monitoring realizuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

W ramach prawidłowego przeprowadzenia oceny oddziaływania, uzgodniona z kompetentnymi organami treść prognozy wraz z projektem planu, będą wyłożone do publicznego wglądu, zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ostatecznie uzasadnienie dołączone do projektu planu powinno odnosić się do treści uzgodnień i opinii organów.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie to prognoza oddziaływania na środowisko, która ocenia projekt planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego - *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej dwa obszary w rejonach ulic Kpt. Leopolda Janiego i Willowej (MPZP 54-50)*, procedowanego na podstawie uchwały nr 731/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54).

Celem prognozy jest określenie aktualnego stanu środowiska oraz wskazanie zagrożeń, możliwych problemów i potencjalnych konfliktów przyrodniczo-społeczno-ekonomicznych, wskazanie zmian w środowisku mogących zajść w trakcie realizacji i po wdrożeniu ustaleń ww. projektu. Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana jest dla dwóch obszarów: większego o powierzchni ok. 31,0 ha – zlokalizowanego w środkowej części miasta, w dzielnicy Rybnik-Północ (obszar nr 1) oraz mniejszego o powierzchni ok. 21,9 ha – zlokalizowanego w północno-wschodniej części miasta, w dzielnicy Kamień (obszar nr 2).

Obecny stan zagospodarowania przedmiotowych terenów:

- w granicach obszaru nr 1 (większego) identyfikuje się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny usług. Ponadto w części wschodniej obszaru funkcjonuje teren sportowo-rekreacyjny – park sportowy „Wiśniowiec”/pumptruck „Wiśniowiec”. Układ drogowy w granicach obszaru tworzą ulice: Gliwicka, Kapitana Leopolda Janiego, Rudzka, Szczygłów, Sikorek i Jaskółcza,
- w granicach obszaru nr 2 (mniejszego) dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zdecydowana większość obszaru jest zagospodarowana. Układ drogowy w granicach obszaru tworzą ulice Poremby, Maksymiliana Dudka, Pawła Hanaka, Leszczyńska.

W granicach opracowania obowiązują obecnie aktualne plany zagospodarowania przestrzennego. Brak realizacji projektu planu (uchwalenia i wprowadzenia w życie), a tym samym brak wprowadzania przeznaczenia określonego w projekcie planu, skutkować będzie utrzymaniem obowiązujących ustaleń planistycznych (tj. obowiązujących planów). W tej sytuacji dominującym przeznaczeniem, które zostanie utrzymane będą tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny lasu (w miejscu istniejącego parku sportowego). Brak realizacji ustaleń miejscowego projektu planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na środowisko i nie spowoduje zmian jego składowych.

Zamierzenia planistyczne wskazane w projekcie planu porównano z aktualnym zagospodarowaniem obszaru oraz obowiązującymi ustaleniami planistycznymi i ustalono, z część ustaleń jest spójna ze stanem aktualnym – tych obszarów nie omawiano szczegółowo w prognozie.

W opracowaniu omówiono te obszary, na których w projekcie planu wprowadza się (lub zmienia) przeznaczenia. Projekt planu zasadniczo utrzuja obecny sposób wykorzystania terenu, dając jednak możliwość rozbudowy istniejącej tkanki urbanistycznej (poszerzone zostają tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, wprowadzone zostają tereny US oraz wskazano parametry dla wszystkich terenów). Konkludując, omawiane w szczególności będą obszary, na których w projekcie planu:

- a) ogranicza się tereny zieleni na rzecz innych przeznaczeń,
- b) wprowadza się przeznaczenie US w miejsce terenów zieleni,
- c) wprowadza się istotne zmiany w zakresie układu komunikacyjnego.

W prognozie opisano aktualny stan składowych środowiska oraz oceniono przewidywane oddziaływanie skutków realizacji planu na te składowe. Zestawiono w formie punktów główne zagrożenia środowiska dla obszaru, gdzie projektowany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, które mogą pojawić się lub nasilić w przypadku realizacji zamierzeń planistycznych:

- utrzymanie istniejących potencjalnych emiterów zanieczyszczeń powietrza – punktowych (tereny zabudowy) oraz liniowych (ruch pojazdów kołowych emitujących spaliny),
- utrzymanie zmodyfikowanej powierzchni terenu - morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową zostały przekształcone w związku z niwelacją terenu pod poszczególne budynki,
- zasadniczo utrzymanie się liczby wytwórców odpadów komunalnych,
- zasadniczo utrzymanie się liczby wytwórców ścieków komunalnych,
- zajęcie nowych terenów biologicznie czynnych na rzecz realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – zajęcie powierzchni pod budowę obiektów oraz nawierzchnie szczelne, nieprzepuszczalne, ograniczenie obecnej roślinności z możliwością konieczności usunięcia okazów drzew,
- w przypadku realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej możliwe wzmożenie pyłowego zanieczyszczenia powietrza (ograniczone czasowo do poszczególnych etapów realizacji inwestycji),
- dalsza modyfikacja powierzchni terenu – przy realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej morfologia powierzchni terenu wraz z pokrywą glebową mogą zostać w związku z niwelacją terenu pod poszczególne obiekty (miejscowo częściowe lub całkowite zdarcie poziomów genetycznych, ich wymieszanie między sobą lub wymieszanie z materiałem obcym, zasypanie, zagęszczenie, nawiezenie materiału obcego pochodzenia; dodatkowo znacznemu zmniejszeniu ulegną powierzchnie biologicznie czynne, co skutkować będzie dalszym ograniczeniem możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie jest związane ze wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych),
- częściowe wyparcie organizmów zamieszkujących przedmiotowy teren na obszary sąsiednie – dotyczy to przede wszystkim obszarów, gdzie realizowane będą nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Zasadniczo nie identyfikuje się istotnych obszarów problemowych, ponieważ nie wprowadzono w projekcie planu przeznaczeń ani zamierzeń, które mogłyby w sposób znaczący oddziaływać na środowisko. Potencjalnymi obszarami problemowymi mogą okazać się wyłącznie miejscowe dogęszczanie zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych oraz realizacja zabudowy na terenach US zgodnie z ustalonymi parametrami.

W projekcie planu nie wprowadza się wprost regulacji w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco, jak również przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W tym zakresie należy każdorazowo weryfikować zamierzenia planistyczne z ww. rozporządzeniami. Jednocześnie domniemuje się, iż powyższe wynika z charakteru projektu planu, który koresponduje w zakresie głównych przeznaczeń terenu z planem obowiązującym oraz z istniejącym zagospodarowaniem obszaru. Zwrócić należy uwagę, iż zakres przeznaczeń terenów ustalonych w projekcie planu uniemożliwia wprost lokalizację zakładów produkcyjnych i uciążliwych usług.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach

planu oraz przepisach odrębnych, należy stwierdzić, iż realizacja projektu planu w granicach przedmiotowego terenu będzie związana z umiarkowanym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze (zarówno na etapie eksploatacji oraz na etapie realizacji). Zaznacza się, iż realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzana jest na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i z zastosowaniem zawartych w niej rodzajów działań minimalizujących ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Sam miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego daje jedynie możliwość realizacji poszczególnych zamierzeń planistycznych, jednak nie przesądza o ich faktycznej realizacji.

18. ŹRÓDŁA INFORMACJI

Dane zebrane w czasie wizji terenowej.

Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej miasta Rybnika. 2017. Wyk. VenellusEco Firma przyrodnicza.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Rybnika za rok 2021.

Atlas klimatu województwa śląskiego. IMiGW Oddział w Katowicach. Katowice, 2000.

Brodziński I., Gałka M., Wilk S., Lis J., Pasieczna A., Wołkowicz S., Strzelecki R., Krieger W., Strzezińska K., 2004:
Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1 : 50 000 Arkusz RYBNIK (968), Warszawa.

Centralna Baza Danych Geologicznych PIG-PIB - <https://geolog.pgi.gov.pl/>

Chmielewski J. M., 2001: Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast. Warszawa.

Chmura A., 2002: Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, ark. Rybnik. Centr. Arch. Geol. Państw. Inst. Geol., Warszawa.

Chmura A., Rózkowski J., 1998: Wpływ górnictwa i gospodarki komunalnej na warunki hydrogeologiczne w rejonie Rybnika. W: Hydrogeologia obszarów zurbanizowanych i uprzemysłowionych (red. A.T. Jankowski i in.). Pr. Nauk. UŚI., 1718: 57–69.

Chmura A., Wantuch A., 2009: Wody podziemne miast Polski. Rybnik, Informator Państwowej Służby Hydrogeologicznej, red. Zbigniew Nowicki. PIG-PIB, Warszawa.

Cichocki Z., 2006: Problematyka opracowań ekofizjograficznych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Warszawa.

Dane Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) (stan na dzień: 11.04.2024 r.).

Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620.

Geologiczno-inżynierska mapa Polski 1: 300 000, Arkusz Kraków (E3).

Geologiczno-inżynierskie atlasy aglomeracji śląskiej, dostęp poprzez portal CBDG GeoLOG (stan na 11.04.2024r.).

Gilewska S., 1986: Podział Polski na jednostki geomorfologiczne. Przegląd Geograficzny. T. LVIII, z. 1-2.

Gilewska S., 1999: Rzeźba [w:] L. Starkel (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze, PWN, Warszawa, 243–288.

Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegl. Met Hydrolog., I, 1.

Gumiński R., 1951: Meteorologia i klimatologia dla rolników, PWRiL, Warszawa.

Haber Z., Urbański P., 2010: Kształtowanie terenów zieleni z elementami ekologii, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Poznań.

Hydrogeologia regionalna Polski. PIG. Warszawa, 2007.

Jakubowicz B., Łodzińska W., 1994: Geologiczno-inżynierska mapa Polski 1:500 000.

Jakubowicz B., Łodzińska W., 1994: Mapa geologiczno-inżynierska Polska 1: 500 000. PIG-PIB.

Jędrzejewski W. i in., 2011: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.

Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011).

Karta informacyjna JCWPd nr 143.

Karta informacyjna JCWPd nr 144.

Karta informacyjna kopaliny stałej, złoża węgla kamiennego „Dębiesko”.

Karta informacyjna kopaliny stałej, złoża węgla kamiennego „Dębiesko 1”.

Karta informacyjna kopaliny stałej, złoża węgla kamiennego „Jejkowice”.

Karta informacyjna kopaliny stałej, złoża węgla kamiennego „Paruszowiec”.

Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.

Kondracki J., 2002: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.

- Krauze-Tomczyk I., Ostrowski J. (red.), 2006: Tom 1. Hydronimy. Część 1. Wody płynące, źródła, wodospady, Wolnowicz-Pawłowska E. i inni, Warszawa: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, 2006 (Nazewnictwo Geograficzne Polski), s. 227.
- Liro A. (red.), 1998: Strategia wdrożenia krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska. Wydawnictwo Fundacji IUCN Poland. Warszawa.
- Lorenc H., 2005: Atlas klimatu Polski, IMGW. Warszawa.
- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000.
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000.
- Mapa topograficzna Polski w skali 1:10 000.
- Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia w skali 1:100 000.
- Mapy zagrożenia powodziowego (arkusze:M-34-62-C-a-3, M-34-62-C-a-4, M-34-62-C-b-1)
- Matuszkiewicz J. M., 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Matuszkiewicz J. M., 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- Matuszkiewicz J. M., 2008: Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa, 2009.
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017: Informator PSH Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce. PIB. Warszawa.
- Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej 1: 50 000, Arkusz Rybnik
- Obmioski Z., 1975: Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody. Warszawa.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika, 2014.
- Paczyński B. (red.), 1995: Atlas hydrogeologiczny Polski, Cz. II, Zasoby, jakość i ochrona zwykłych wód podziemnych. PIB, Warszawa.
- Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. 2008. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ss. 113-120 (W:) Jędrzejewski W., Ławreszuk D. (red.) 2008. Ochrona łączności ekologicznej w Polsce. Materiały konferencji międzynarodowej „Wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych w Polsce”. Zakład Badań Ssaków PAN. Białowieża. Ss. 308. Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.). 2010. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Katowice. Ss. 280 [maszynopis]
- Plan Adaptacji Miasta Rybnika do zmian klimatu za lata 2020-2021.
- Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy obowiązujące od 2023 r. (IIaPGW). Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028.
- Program Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2018-2021” za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Planu Adaptacji Miasta Rybnika do Zmian Klimatu za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rybnika za lata 2020-2021.
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem dla Miasta Rybnika na lata 2018-2021 za lata 2020-2021.
- Sarnacka Z., 1956: Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1 : 50 000 (Arkusz Rybnik 968, M-34-62-C)
- Sokołowski J., 1992: Geologia regionalna i złożowa Polski. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa.
- Solon i in., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica 91, 2.

- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018: Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2.
- Sołowiej D., 1998: Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Poznań.
- Strategia rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji (UCHWAŁA NR 772/XLVI/2021 RADY MIASTA RYBNIKA z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju miasta Rybnika "Rybnik 2030". Pierwszy krok transformacji).
- Strategiczna mapa hałasu dla miasta Rybnika. 2022. LEMITOR Ochrona Środowiska sp. z o.o. sp. k.
- Stupnicka E., 1997. Geologia Regionalna Polski. Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Sudnik-Wójcikowska B., 2011: Flora Polski. Rośliny synantropijne. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa.
- Szafer W., 1972: Podstawy geobotanicznego podziału Polski, W: Szata roślinna Polski. T.II. , Red. W. Szafer, K. Zarzycki. PWN. Warszawa.
- Szponar A., 2003: Fizjografia urbanistyczna. Warszawa.
- Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zając M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawia działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. *Acta Botanica Silesiaca* 6: 23-53.
- Urbański J., 2010: GIS w badaniach przyrodniczych. Gdańsk.
- Żelaźniewicz A., Aleksandrowski P., Buła Z., Karnkowski P., Konon A., Oszczypko N., Ślaczka A., Żaba J., Żytko K., 2011. Regionalizacja tektoniczna Polski. Warszawa. Komitet Nauk Geologicznych PAN.

<http://geoportal.pgi.gov.pl/>

<http://beta.btsearch.pl>

<https://forumprzestrzeni.slaskie.pl/content/audyt-krajobrazowy>

<http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>

<https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>

<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

<http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000061156519>

<http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW6000061156545>

<http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW600006115835>

<http://mapa.plk-sa.pl>

<http://mapy.isok.gov.pl>

<http://wody.isok.gov.pl> - Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

<https://bdl.stat.gov.pl/>

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewparkkrajobrazowy.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PK.54>

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewuzytekekologiczny.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.UE.2473011.83>

<https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>

<https://mapy.geoportal.gov.pl/>

<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>

<https://www.rsip.rybnik.eu/>

OŚWIADCZENIE AUTORA

PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA

OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC

KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dr Kinga Mazurek-Matuszewska

dr Kinga Mazurek-Matuszewska

NAUKI ŚCIŚLE I PRZYRODNICZE
NAUKI O ZIEMI I ŚRODOWISKU

dziedzina	nauki ścisłe i przyrodnicze
dyscyplina	nauki o Ziemi i środowisku
specjalność	geografia fizyczna, kształtowanie i ochrona środowiska

RUDA ŚLĄSKA
PAŹDZIERNIK 2024

OŚWIADCZENIE AUTORA

PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA

OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC

KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dr Sylwia Skreczko

dziedzina	nauki ścisłe i przyrodnicze
dyscyplina	nauki o Ziemi i środowisku

RUDA ŚLĄSKA
PAŹDZIERNIK 2024

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY
W REJONACH ULIC KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ
(MPZP 54-50)

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR... RADY MIASTA RYBNIKA Z DNIA...

UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH PL-2000 STREFA 6

MAPA ZASADNICZA POCHODZI Z POWIATOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
PROWADZONEGO PRZEZ PREZYDENTA MIASTA RYBNIK

LEGENDA

TERENY, NA KTÓRYCH PROPONOWANE W MPZP PRZEZNACZENIE JEST ZGODNIE Z
AKTUALNYM ZAGOSPODAROWANIEM

 Pozytywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi

 Neutralne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi

TERENY, NA KTÓRYCH PROPONOWANE W MPZP PRZEZNACZENIE BĘDZIE MODYFIKOWAĆ AKTUALNE
ZAGOSPODAROWANIE

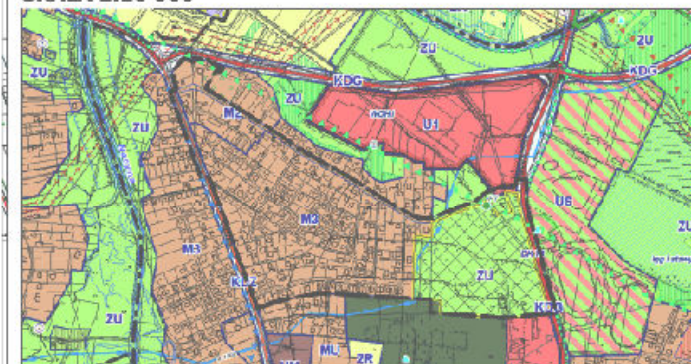
 Mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi

 Mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi – wprowadzenie przeznaczenia US na
terenie istniejącego parku (zmiana z Z, ZI, ZC)

 Mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi - wprowadzenie terenów zabudowy lub
terenów komunikacji na terenach dotychczas biologicznie czynnych

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RYBNIKA
PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR 370/XXIII/2016 RADY MIASTA
RYBNIKA Z DNIA 30 CZERWCA 2016 R. ZE ZM.

SKALA 1:10 000

GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
M2 - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ MIESZANEJ, WIELORODZINNEJ I JEDNORODZINNEJ
M3 - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ, Z DOMINACJĄ JEDNORODZINNEJ
U1 - OBSZARY USŁUGOWE
ZU - OBSZARY ZIELENI URZĄDZONEJ
ZC - OBSZARY OMIANTARZY
KD... - OBSZARY DRÓG KLASY ZBIÓRCZEJ I KLAS WYŻSZYCH: KDA - AUTOSTRADA, KDCP - DROGA GŁÓWNA RUCHU PRZESPIESZNEGO, KDC - DROGI GŁÓWNE, KD7 - DROGI ZBIÓRCZE

LEGENDA
OZNACZENIA BĘDĄCE OBOWIĄZUJĄCYMI USTALENIAMI PLANU:

GRANICA OBSZARU NR 1 OBJĘTEGO PLANEM
LINIA ROZGRANICZAJĄCA TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH
ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
NIEPRZERWISTA LINIA ZABUDOWY
MN - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
MW - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
MN-U - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB USŁUGOWEJ
MW-U - TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ LUB USŁUGOWEJ
U - TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
US - TERENY SPORTU I REKREACJI
ZP - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
KP - TERENY PARKINGÓW
KDG - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG GŁÓWNEJ
KDCZ - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG ZBIÓRCZEJ
KDL - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG LOKALNEJ
KDD - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG DOJAZDOWEJ
KDW - TERENY DRÓG WEWNĘTRZNYCH
E - TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - ELEKTRYCZNOŚĆ, GAZ, KANALIZACJA

OBIEKTY CHRONIONE USTALENIAMI PLANU:

 OBIEKT UJĘTY W GMINNEJ FUNKCJI ZAPYTKÓW

GRANICE TERENÓW I OBIEKTÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, NA
PODSTAWIE ODRĘBNYCH PRZEPISÓW:

 GRANICA UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO „PARUSZOWIEC”

 GRANICA PASA IZOLUJĄCEGO TEREN OMIANTARZA - 150 M

 GRANICA PASA IZOLUJĄCEGO TEREN OMIANTARZA - 50 M

 PUNKT PRZYRODY

OBIEKTY NR 1 OBJĘTE PLANEM ZNAJDUJĄ SIĘ W GRANICACH:

1) UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO „JESKOWICE”

2) UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO „WÓD PODZIEMNYCH RYBNIK”

3) PROJEKTOWANEGO OBSZARU OCHRONNEGO UDOKUMENTOWANEGO LOKALNEGO
ZBIÓRNIKA WÓD PODZIEMNYCH RYBNIK.

0 0,05 0,1 0,2 0,3 0,4 KM

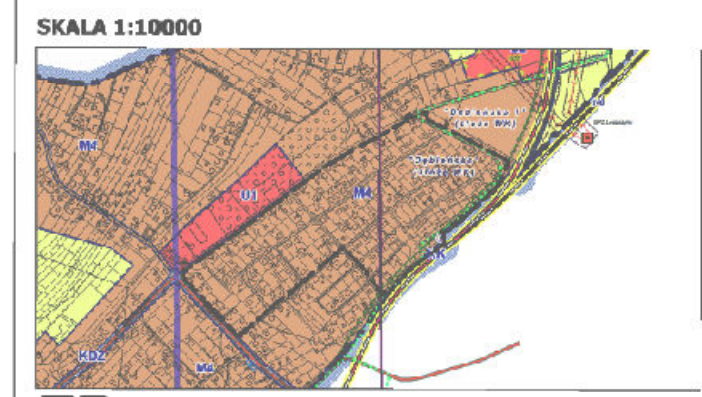
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

ZALĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR... RADY MIASTA RYBNIKA Z DNIA...

UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH PL-2000 STREFA 6

MAPA ZASADNICZA POCHODZI Z POWIATOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO PROWADZONEGO PRZEZ PREZYDENTA MIASTA RYBNIKA

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKÓW I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RYBNIKA PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR 370/XXIII/2016 RADY MIASTA RYBNIKA Z DNIA 30 CZERWCA 2016 R. ZE ZM.

SKALA 1:10000

— GRANICA OBSZARU OBEJĘTEGO PLANEM

M4 - OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ JEDNORODZINNEJ

- LEGENDA**
OZNACZENIA BĘDĄCE OBOWIĄZUJĄCYMI USTALENIAMI PLANU:
- GRANICA OBSZARU NR 2 OBEJĘTEGO PLANEM
 - LINIA ROZGRANICZAJĄCA TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
 - NIEPRZEKACZALNA LINIA ZABUDOWY
 - MN - TERENY ZABUDOWY MIESZKANOWEJ JEDNORODZINNEJ
 - ZP - TERENY ZIELONE URZĄDOWE
 - ZNU - TERENY ZIELONE NIEURZĄDZONE
 - KDL - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG LOKALNEJ
 - KDD - TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DRÓG DOJAZDOWEJ
 - KDW - TERENY DRÓG WEWNĘTRZNYCH
- GRANICE TERENÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, NA PODSTAWIE ODRĘBNYCH PRZEPISÓW:
- GRANICA UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO „DĘBIŃSKO”
 - GRANICA UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA WĘGLA KAMIENNEGO „DĘBIŃSKO 1”
 - GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA RYBNIKA
- OBSZAR NR 2 OBEJĘTY PLANEM ZNAJDUJE SIĘ W CAŁOŚCI W GRANICACH PARKU KRAJOWEGO „OJSTERSKIE KOMPZYCJE KRAJOWE RUD WIELKICH”

LEGENDA

TERENY, NA KTÓRYCH PROPONOWANE W MPZP PRZEZNACZENIE JEST ZGODNIE Z AKTUALNYM ZAGOSPODAROWANIEM

- Pozytywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi
- Neutralne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi

TERENY, NA KTÓRYCH PROPONOWANE W MPZP PRZEZNACZENIE BĘDZIE MODYFIKOWAĆ AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE

- Mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi
- Mało istotne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi - wprowadzenie terenów zabudowy lub terenów komunikacji na terenach dotychczas biologicznie czynnych

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ DWA OBSZARY W REJONACH ULIC KPT. LEOPOLDA JANIEGO I WILLOWEJ (MPZP 54-50)

